

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА**

**Проректор з науково-педагогічної
роботи**

_____ **Ольга
КУДРІНА**

«_____» _____ **2025 р.**

**ЗВІТ
З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ**

кафедри української мови і літератури

ЗА 2025 РІК

**Ухвалено на засіданні кафедри української мови і літератури
від 21 листопада 2025 року (протокол № 5)**

Завідувач кафедри

Вікторія ГЕРМАН

Розділ 1. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ КАФЕДРИ

1.1. Кількісні результативні показники виконання науково-дослідних робіт у звітному періоді НПП кафедри (штатними НПП кафедри, внутрішніми сумісниками, які суміщають викладацьку та адміністративну посади) без молодих учених

№ з/п	Показники	Кількість одиниць
1.	Кількість опублікованих монографій (одноосібних, у співавторстві), всього	
1.1.	з них проіндексовані у Scopus / Web of Science	
1.2.	з них, опубліковані за кордоном мовами країн ОЕСР	
1.3.	з них опубліковані в Україні	
1.4.	з них у відкритому доступі	
2.	Кількість опублікованих розділів монографій	4
2.1.	розділи монографій, які індексуються у Scopus / Web of Science	
2.2.	розділи у колективних монографіях опублікованих мовами ОЕСР (обсяг не менше 1,5 д.а.)	
2.3.	розділів у колективних монографіях опублікованих українською мовою (обсяг не менше 1,5 д.а.)	4
3.	Кількість опублікованих наукових статей у журналах, що входять до Scopus / Web of Science, всього	3
3.1.	з них, квартиль Q1–Q2	
3.2.	з них, квартиль Q3–Q4	2
3.3.	з них, жоден з квартилів	1
4.	Кількість публікацій у матеріалах конференцій (Proceedings), які індексуються у Scopus та/або WoS, всього	
4.1.	з них, у відкритому доступі	
5.	Кількість опублікованих наукових статей	
5.1.	у виданнях країн, що входять до ОЕСР	7
5.2.	у фахових виданнях України категорії «Б», всього	15
5.2.1.	з них мовами країн ОЕСР	3
5.2.2.	з них у відкритому доступі	
6.	Інші публікації (всього):	7
6.1.	препринти, які мають DOI	1
6.2.	набори FAIR-даних, які мають DOI	
6.3.	словники, каталоги, довідники та енциклопедії, хрестоматії, всього одиниць	1
6.3.1.	з них, у відкритому доступі	
6.4.	підручники, навчальні посібники, всього	6
6.4.1.	з них, у відкритому доступі	
7.	Інтелектуальна власність	
7.1.	Кількість чинних (діючих) документів на об'єкти прав інтелектуальної власності, всього	
7.1.1.	з них, патенти інших країн, які обліковуються міжнародними патентними базами	
7.1.2.	з них, патенти України на винаходи	
7.1.3.	з них, охоронні документи на об'єкти інтелектуальної власності	
7.2.	Кількість отриманих у звітному періоді документів на об'єкти прав інтелектуальної власності, всього	4

7.2.1.	з них, патенти інших країн, які обліковуються міжнародними патентними базами	
7.2.2.	з них, патенти України на винаходи	
7.2.3.	з них, охоронні документи на об'єкти інтелектуальної власності	4
7.3.	Акти впровадження розробок за межами ЗВО, всього	
8.	Створено науково-технічної продукції	
8.1.	нових технологій	
8.2.	нових методів, теорій	
8.3.	інше (навчально-методичні посібники, хрестоматії)	7
9.	Впроваджено науково-технічної продукції в освітній процес за межами ЗВО	
9.1.	технологій	
9.2.	методів, теорій	
9.3.	інше (монографії, колективні монографії, навчально-методичні посібники, методичні рекомендації)	9

Список публікацій

(укладено відповідно до послідовності, вказаної в таблиці, п. 1–6)

2. Розділи монографій

2.3. Розділи монографій, опубліковані українською мовою (обсяг не менше 1,5 д.а.)

1. Герман В. В., Кириленко Н. І. Порівняння як синтаксична категорія : семантика, структура, функції. *Системні трансформації України та світу : історія та сучасність*: кол. моногр. Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2024. С. 91-102 (журнальний формат).

https://www.newroute.org.ua/wp-content/uploads/2024/09/mon_Syst-transform.pdf2.

2. Герман В. В. 1. Стереотипи і символи : лінгвокультурологічний аспект. *Філологічні студії в епоху глобалізаційних змін : європейський і національний контексти*. Рига : "Izdevniecība "Baltija Publishing", 2025. С. (У друці; підтвердження надано).

3. Громова Н.В., Бариш К.М. Штучний інтелект як інноваційний інструмент у мовно-літературній освіті. *Філологічні студії в епоху глобалізаційних змін : європейський і національний контексти*. Рига : "Izdevniecība "Baltija Publishing", 2025. С. (У друці; підтвердження надано).

4. Кириленко Н.І., Маценко С.М. Використання інноваційних технологій під час вивчення прози в 7 класі Нової української школи (на матеріалі повісті Григора Тютюнника «Климко»). *Філологічні студії в епоху глобалізаційних змін : європейський і національний контексти*. Рига : "Izdevniecība "Baltija Publishing", 2025. С. (У друці; підтвердження надано).

3. Наукові статті у журналах, що входять до Scopus / Web of Science

3.2. Наукові статті у журналах, що входять до Scopus / Web of Science: кuartиль Q3-Q4

1. M. FABIAN, V. HERMAN, N. VAREKH, O. KUMEDA, A. HOTSALYUK. *LINGUISTIC SUPPORT AS A KEY ELEMENT IN THE DEVELOPMENT OF DISTANCE MULTIMEDIA EDUCATIONAL SYSTEMS: COMPOSITION AND STRUCTURE*. Revista relações internacionais do Mundo Atual. Vol.2, n° 48|e-7690 | p.22-42 |Maio/Julho 2025 **Scopus**

<https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5edfdc17-f769-4d6f-9733-3c90710e0045/content>

Профіль Герман В.В.

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58868083200&origin=resultslist>

2. **Horbolis L.** Shadows of Forgotten Ancestors: Ideological and Artistic Consonance of Literary Text and Ballet. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Філологічні науки. № 2 (30) 2025. Категорія А з подальшою індексацією в міжнародній наукометричній базі Scopus. Публікацію заплановано на грудень 2025 р. Довідка додається.

Профіль Горболіс Л. М. <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57225205167>

3.3. Наукові статті у журналах, що входять до Scopus / Web of Science: жоден з кuartилів

1. **Kyrylenko, N.**, Havrylo, O., Romanyshyn, R., Mykhalchenko, N., Koperlos, R. (2025). El impacto de las innovaciones pedagógicas en el desarrollo del entorno educativo en el contexto de los desafíos modernos. Revista Conrado, 21(104), e4489. Recuperado a partir de <https://conrado.ucf.edu.cu/index.php/conrado/article/view/> (WoS)

Профіль Кириленко Н.І. DOI: <https://orcid.org/0000-0002-5982-7227>

5. Наукові статті

5.1. Наукові статті у виданнях країн, що входять до ОЕСР

1. Громова Н.В. Фахова практика майбутніх учителів-словесників в умовах воєнних реалій. Вища освіта у період воєнного стану: сучасні виклики та проблемні питання: Міжнародна науково-практична конференція. Науково-дослідний інститут публічного права, 22 березня 2025 р. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2025. С. 25 -30.

<http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/book/375>

<http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/view/375/11552/26151-1>

2. Кириленко Н.І., Герман В.В., Кумедя О.П. Інтерпретація давньогрецьких міфів у зарубіжній літературі. Передові досягнення вітчизняної та зарубіжної філологічної науки. Латвійська республіка : Рига., 2025. <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/category/conf> (у друці).

3. Громова Н.В. Акредитація освітньо-професійної програми та європейський досвід. Акредитація освітніх програм: закордонний досвід : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 23 червня – 3 серпня 2025 року. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. 88 с. С. 24-26.

https://cuesc.org.ua/images/informlist/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82_advanced_training_accreditation.pdf

4. Рудь О. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів-філологів. Strategies for the Development of Philological Education in the EU Countries and Ukraine : Proceedings of the scientific and pedagogical internship, February 24 – April 6, 2025. Riga, the Republic of Latvia. 180 p. – С. 63–66.

5. M. FABIAN, V. HERMAN, N. VAREKH, O. KUMEDA, A. HOTSALYUK. LINGUISTIC SUPPORT AS A KEY ELEMENT IN THE DEVELOPMENT OF DISTANCE MULTIMEDIA EDUCATIONAL SYSTEMS: COMPOSITION AND STRUCTURE. Revista relações internacionais do Mundo Atual. Vol.2, n° 48|e-7690 | p.22-42 |Maio/Julho 2025 Scopus

<https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/5edfdc17-f769-4d6f-9733-3c90710e0045/content>

Профіль Герман В.В.

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58868083200&origin=resultslist>

6. **Horbolis L.** Shadows of Forgotten Ancestors: Ideological and Artistic Consonance of Literary Text and Ballet. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Філологічні науки. № 2 (30) 2025.

Категорія А з подальшою індексацією в міжнародній наукометричній базі Scopus. Публікацію заплановано на грудень 2025 р. Довідка додається.

Профіль Горболіс Л. М. <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57225205167>

7. **Kyrylenko, N.**, Havrylo, O., Romanyshyn, R., Mykhalchenko, N., Koperlos, R. (2025). El impacto de las innovaciones pedagógicas en el desarrollo del entorno educativo en el contexto de los desafíos modernos. Revista Conrado, 21(104), e4489. Recuperado a partir de <https://conrado.ucf.edu.cu/index.php/conrado/article/view/>

(WoS)

Профіль Кириленко Н.І. DOI: <https://orcid.org/0000-0002-5982-7227>

5.2. Наукові фахові статті категорії «Б»

1. **Герман В. В.**, Логвиненко А. С. Технології інтерактивного навчання на уроках української мови з обдарованими учнями 10-11 класів. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2025. Випуск 217. С. 258-264.

<https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/issue/view/40/97>

2. **Герман В.**, Логвиненко А. СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ 10-11 КЛАСІВ. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2025. № 220. С. 162-168.

<https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/234>

3. **Герман В.**, Венюкова Є. Риторична компетентність здобувачів освіти: структурна модель і методологічні підходи до формування. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2025. № 12. (Прийнято до друку; підтвердження надано).

4. **Громова Н.** Використання штучного інтелекту для персоналізації навчання української мови в НУШ. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. 2025. Вип. 1 (23). <http://profped.ddpu.edu.ua/article/view/334119>

5. **Горболіс Л.** «Нова драма» і театр у світовому літературно-критичному дискурсі кінця XIX – початку XX ст. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Т. 36. (75). № 1. Т.2. С. 7-11. DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2025.1.2/02>
https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2025/1_2025/part_2/4.pdf

6. **Горболіс Л. М.** Урбаністична парадигма роману «Місто» Валер'яна Підмогильного: текст і підтекст. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2025. Т. 36. (75). № 3. Ч. 2. С. 55-61. https://philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2025/3_2025/part_2/11.pdf DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2025.3.2/09>

7. **Рудь О.** Вербалізація концепту «війна» в щоденнику Надії Сухорукової «Маріуполь. Надія». *Актуальні питання гуманітарних наук: / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, В. Ільницький, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 85. Том 3. С. 201–207. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/85-3-28>
http://www.apfn-journal.in.ua/archive/85_2025/part_3/30.pdf*

8. **Рудь О. М.** Репрезентація емоції страху в щоденнику «Маріуполь. Надія» Надії Сухорукової.

Слобожанський науковий вісник. Серія : Філологія. №11. 2025. С. (у друці, довідка додається).

9. Рудь О. М. Військова лексика в збірці репортажів та есеїв «Бахмут» Мирослава Лаюка. *Слобожанський науковий вісник. Серія : Філологія. №12. 2025. С. (у друці, довідка додається).)*

10. Кириленко Н., Прокопенко М. Формування емоційно-етичної компетентності учнів середніх класів під час вивчення воєнної літератури. *Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології. 2024, № 6 (140). С. 209-220.* <https://pedscience.sspu.edu.ua/wpcontent/uploads/2025/01/>

11. Кириленко Н., Княгницька К. Формування національно-патріотичної компетентності старшокласників під час вивчення творчості Василя Стуса. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Випуск 1 (150). Одеса, 2025. С.83-89.* <https://nv.pdpu.edu.ua/Magazin>
<http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/22912/1/Kyrylenko%20Nadiya.pdf>

12. Кириленко Н.І., Маценко С.М. Особливості використання онлайн-ресурсів під час вивчення української літератури в НУШ. *Наукові записки НПУ ім. М. П. Драгоманова. Педагогічні науки. Український державний університет імені Михайла Драгоманова. Київ, 2025. (у друці)*

13. Горболіс Л. Художнє відображення досвіду війни в романі Дмитра Вербича “Точка неповернення”. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія. №11. 2025. (у друці, довідка додається)*

14. Кириленко Н.І., Рудика Б.І. ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ МІЛІТАРНОЇ ПРОЗИ В 11 КЛАСІ. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2025. № 4 (144). С.254-266.* <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

15. Кумеда О. П., Столбцова, А. О. Методичні аспекти запровадження медіаграмотності під час вивчення української мови в старших класах. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: педагогіка та психологія, 2025. № 7.* <https://doi.org/10.54929/2786-9199-2025-7-05-01>

6. Інші публікації

6.1. Препринти, які мають DOI

1. Кириленко Н., Марченко Є. О. Емоційно-філософський вплив музики на особистість у новелі Ольги Кобилянської «Valse Melancolique». *Нотатки сучасної науки: електронний мультидисциплінарний науковий часопис. № 21. Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2025. С. 15-16.*

[DOI: 1061718/nsn](https://doi.org/10.1061718/nsn)

<https://www.newroute.org.ua/wp-content/uploads/nsn-21.pdf>

6.3. Словники, каталоги, довідники, енциклопедії, хрестоматії

1. Синтаксис української мови: типологія, семантика, модальність, методологія : хрестоматія / упор. В. Герман. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. 161 с. **Гриф СумДПУ (протокол № 8 від 24 лютого 2025 року).**

<https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/16715>

6.4. Підручники, навчальні посібники

1. Герман В., Андрійченко С. Інтерактивні технології на уроках української мови під час вивчення синтаксису в старшій школі : навчально-методичний посібник. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. 76 с. Авт. внесок Герман В. - 2 др. арк.

Гриф СумДПУ (протокол № 6 від 27 січня 2025 року)

ISBN 978-966-698-360-5

<https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/17118>

2. **Рудь О. М.** Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Фонологія. Орфоепія : навчально-методичний посібник. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. 115 с.

Гриф СумДПУ (протокол № 11 від 26 травня 2025 року)

ISBN 978-966-698-365-0

<https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/17053>

3. **Кумеда О. П.** Старослов'янська мова та історична граматики української мови : навчально-методичний посібник: для студентів 2 курсу 014 Середня освіта (Українська мова і література) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка; МОН України, Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. 79 с.

Гриф СумДПУ (протокол № 11 від 26 травня 2025 р.)

ISBN 978-966-698-368-1

<https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/17679>

4. **Горболіс Л.** Українська література кінця XIX - початку XX століття : навчальний посібник. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025.

Гриф СумДПУ (протокол № 2 від 29 вересня 2025 року)

ISBN 378-617-8095-72-7

5. **Громова Н. В.** Українська мова за професійним спрямуванням : навчально-методичний посібник. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025. 105 с.

Гриф СумДПУ (протокол № 12 від 23 червня 2025 р.)

ISBN 978-966-698-371-1

6. **Кириленко Н., Княгницька К.** Особливості вивчення українського дисидентського дискурсу (на матеріалі лірики Василя Стуса) : навчально-методичний посібник. Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2025, 2025. 102 с.

Гриф СумДПУ (протокол № 6 від 27 січня 2025р.)

ISBN 978-966-6983-70-4

<https://repository.sspu.edu.ua/items/2805f720-3882-4039-a6bb-59f20012c2fd>

7. Інтелектуальна власність (патенти/свідоцтва)

7.2. Кількість отриманих у звітньому періоді документів на об'єкти прав інтелектуальної власності

7.2.3 Охоронні документи на об'єкти інтелектуальної власності

1. **Герман В.В.** Навчальний посібник «Риторична культура вчителя в академічному просторі». Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір. Номер 136165. 14 травня 2025 року.

2. **Громова Н.В.** Наукова стаття «Фахова практика - невід'ємний компонент педагогічної майстерності майбутнього вчителя-словесника». Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 138277. 28 липня 2025 року.

3. **Рудь О. М.** Монографія «Складні прикметники поетичної мови XX століття». Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 138417. 4 серпня 2025 року.

4. **Кумеда О.П.** Стаття “До питання історії однієї відтопонімічної назви: сумчани – сум’яни – сумці” Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №139390 від 9 вересня 2025.

(Копії свідоцтв додаються)

1.2. ПЕРЕЛІК ПОДАНИХ ЗАЯВОК ТА РЕЗУЛЬТАТИ УЧАСТІ В НАУКОВИХ КОНКУРСАХ

з метою отримання фінансування на виконання наукових проєктів за рахунок держбюджету, премій, стипендій, фондів, грантів (копії заявок, запрошень, угод, наказів, сертифікатів, тощо формуються у додаток 3; додаток подається після текстової частини звіту окремим документом):

№ з/п	Тема науково-дослідної роботи, що подавалась на науковий конкурс	Керівник теми (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання)	Назва наукового конкурсу, джерело фінансування	Результати участі в науковому конкурсі (подана заявка / отримано фінансування на тис. грн.)
1.	Кількість поданих та прийнятих до розгляду заявок на загальнодержавні конкурсні відбори проєктів з виконання наукових досліджень і розробок (конкурси Національного фонду досліджень України, Міністерства освіти і науки України, Українського фонду стартапів, Українського культурного фонду та ін.), де заклад вищої освіти є координатором (заявником)			
1.1.				
2.	Кількість заявок, які визначені переможцями загальнодержавних конкурсних відборів, та отримали фінансування на виконання наукових досліджень і розробок (конкурси Національного фонду досліджень України, Міністерства освіти і науки України, Українського фонду стартапів, Українського культурного фонду та ін.), де заклад вищої освіти є координатором (заявником)			
2.1.				
3.	Кількість поданих та прийнятих до розгляду заявок на міжнародні гранти з виконання наукових досліджень і розробок за пріоритетними програмами (Горизонт 2020, Горизонт Європа, НАТО, УНТЦ тощо), у яких заклад вищої освіти є координатором (заявником) / бенефіціаром			
3.1.				
4.	Кількість заявок на міжнародні гранти з виконання наукових досліджень і розробок за пріоритетними програмами (Горизонт 2020, Горизонт Європа, НАТО, УНТЦ тощо), які визначено переможцями, профінансовані та реалізуються, у яких заклад вищої освіти є координатором (заявником) / бенефіціаром			
4.1.				
5.	Кількість поданих та прийнятих до розгляду заявок на інші міжнародні грантові програми, у тому числі ті, які мають наукову складову (Erasmus+, Creative Europe та інші наукові грантові програми країн ОЕСР), у яких заклад вищої освіти є координатором (заявником) / бенефіціаром			
5.1.	РИТОРИЧНА КУЛЬТУРА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ і ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЗМІН: ЄВРОПЕЙСЬКІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ ЦІННОСТІ Rhetorical culture of students and civil	Керівник: Герман В.В. Виконавці: Горболіс Л.М., Громова Н.В., Кириленко Н.І., Кумеда О.П., Рудь О.М., Прокопенко М.С.	ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH Type of action: ERASMUS-LS Proposal number: 101237534 Proposal acronym: RCul-EU	

	servants in the context of crisis changes: european and national values			
5.2.	Академічна культура сучасного менеджера освіти в європейському та вітчизняному вимірах Academic Culture of Modern Education Manager in European and Domestic Dimensions	Керівник: Денсєжніков С.С. Виконавець: Герман В.В.	Erasmus+ (ERASMUS+) Call: ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH Project: 101240323 — ACEM	
6.	Кількість заявок на інші міжнародні грантові програми, у тому числі ті, які мають наукову складову (Erasmus+, Creative Europe та інші наукові грантові програми країн ОЕСР), які визначено переможцями, профінансовані та реалізуються, у яких заклад вищої освіти є координатором (заявником) / бенефіціаром			
7.	Кількість заявок поданих для участі в міжнародних грантах, стипендіальних програмах, проєктах (одиниці з урахуванням частки співавторства)			
8.	Кількість заявок для участі в міжнародних грантах, стипендіальних програмах, проєктах, які визначено переможцями, профінансовані та реалізуються (одиниці з урахуванням частки співавторства)			

1.2. Перелік розробок, які впроваджено в звітному періоді році за межами ЗВО у практичну діяльність установ (підприємств) державної та / або комунальної форми власності (перелік розробок повинен відповідати кількості, що вказана у пункті 8, підрозділу 1.1.) (копії актів/довідок про впровадження формуються у додаток 2; додаток подається після текстової частини звіту окремим документом):

№ з/п	Назва розробки, її автор(и) (Прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання)	Рівень наукового результату (важливі показники, переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект тощо)	Суб'єкт впровадження (назва, підпорядкованість, юридична адреса)	Дата акту впровадження (реквізити договору)	Обсяг отриманих коштів від суб'єкта впровадження або інший практичний результат впровадження
1.	Навчальний посібник «Українська література кінця XIX – початку XX століття» Горболіс Лариса Михайлівна, доктор філологічних наук, професор	Тематичні блоки навчального посібника скеровували здобувачів системно працювати над художніми текстами на різних рівнях сприйняття, розуміння й інтерпретації художнього твору. Здобувачі освіти використовували навчальний посібник у процесі написання курсових робіт, рефератів, письмових робіт із навчальних дисциплін літературознавчого циклу тощо.	Міністерство освіти і науки України Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка Факультет української філології та журналістики	24.10.2025 №3517/01-50/45	Упроваджені матеріали дають змогу підвищити рівень фахової підготовки майбутніх учителів. Налагоджено співпрацю для подальшої роботи.
2.	Науково-методичне дослідження «Роль інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у формування риторичної компетентності здобувачів освіти старшої школи Герман Вікторія Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови і	У дослідженні проаналізовано сучасні підходи до використання цифрових інструментів для розвитку мовленнєвих навичок, комунікативної культури та вміння презентувати свої думки. Окреслено риторичну компетентність як сукупність знань, навичок і вмінь, необхідних для створення ефективного публічного виступу.	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Кафедра української мови та методики її навчання	17.04.2025	Упроваджені матеріали дають змогу підвищити рівень фахової підготовки майбутніх учителів. Налагоджено співпрацю для подальшої роботи.

	літератури Венюкова Єлизавета Олегівна , магістрантка факультету іноземної та слов'янської філології				
3.	Навчально-методичний посібник «Старослов'янська мова та історична граматики української мови» Кумеда Олена Павлівна , кандидат філологічних наук, доцент	Вивчення курсу старослов'янської мови та історичної граматики сприяє набуттю знань не тільки процесів, які відбувалися в українській мові на різних етапах її історії та «передісторії» (дописемний період), а й усвідомленню загальних законів розвитку мови, її структури, історико-типологічних рис, місця серед інших слов'янських мов. Матеріали навчально-методичного посібника стали в нагоді під час проведення щомісячного кафедрального наукового гуртка «Наукові студії з історії мови та діалектології».	Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради	27.10.2025	Упроваджені матеріали дають змогу підвищити рівень фахової підготовки майбутніх учителів. Налагоджено співпрацю для подальшої роботи.
4.	Стаття «Допитання історії однієї відтопонімічної назви: сумчани – сумці» Кумеда Олена Павлівна , кандидат філологічних наук, доцент	Матеріали статті ефективно впроваджувалися в освітній процес під час викладання навчальних дисциплін: «Українська мова: професійний курс для медіафахівців», «Українська мова ЗМІ», «Сучасні політичні та суспільні цінності в комунікації», «Мережеві ЗМІ: пишемо, говоримо, демонструємо».	Сумський державний університет Кафедра журналістики та філології	Жовтень 2025 року	Упроваджені матеріали дають змогу підвищити рівень фахової підготовки майбутніх учителів. Налагоджено співпрацю для подальшої роботи.
5.	Навчально-методичний посібник «Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Фонологія.	Опрацювання сучасних фонетичних і методологічних підходів під час підвищення кваліфікації допомагає вчителям ефективно використовувати інтерактивні технології, аудіо- й відеоматеріали.	КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти	Жовтень 2025 року	Упроваджені матеріали дають змогу підвищити кваліфікацію вчителів; сприяють підвищенню

	Орфоєпія» Рудь Ольга Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент	У посібнику містяться різноманітні фонетичні вправи, тестові завдання, тексти краєзнавчого спрямування для фонетичного аналізу. Використання цих завдань на уроках української мови в ЗЗСО забезпечує розвиток фонетико-орфоєпічних умінь учнів.			мовної освіти в цілому. Налагоджен о співпрацю для подальшої роботи.
6.	Колективна монографія «Філологія і філологічна освіта в епоху трансформації: європейські виміри, національний контекст, міжкультурна комунікація» «Сучасні цифрові технології у професійній підготовці учителя-словесника» Громова Наталія Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент	У дослідженні висвітлено особливості застосування сучасних цифрових технологій у професійній підготовці майбутнього учителя-словесника. Цифровізацію розглянуто як засіб оптимізації та підвищення якості освітнього процесу на прикладі курсів «Інноваційні технології викладання української мови» та «Методика навчання української мови». Основною метою цих курсів є підготовка учителів-філологів до використання інноваційних технологій у професійній діяльності, формування теоретико-методичних знань про новітні технології, формування практичних навичок застосування їх в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти, розвиток мотивації майбутніх учителів до професійного самовдосконалення.	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Кафедра української мови та методики її навчання	04.11.2025	Упроваджен і матеріали дають змогу підвищити рівень фахової підготовки майбутніх учителів. Налагоджен о співпрацю для подальшої роботи.
7.	Наукова публікація «Використання штучного інтелекту для персоналізації навчання української мови в НУШ» Громова Наталія Василівна,	Описано практичні підходи до впровадження інструментів штучного інтелекту в освітній процес. Охарактеризовано аналітичні можливості штучного інтелекту для моніторингу навчального прогресу, виявлення прихованих патернів у помилках та прогнозування потенційних труднощів.	Сумська міська рада Комунальн а установа Сумська спеціалізова на школа І-ІІІ ступенів №29, м. Суми, Сумської області	Жовтень 2025 року	Упроваджен і матеріали дають змогу підвищити кваліфікаці ю вчителів; підвищити рівень фахової підготовки майбутніх учителів.

	кандидат педагогічних наук, доцент				Налагоджен о співпрацю для подальшої роботи.
8.	Навчально-методичний посібник «Інтерактивні технології на уроках української мови під час вивчення синтаксису в старшій школі» Герман Вікторія Василівна, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови і літератури Андрійченко Софія, магістрантка факультету іноземної та слов'янської філології	Дослідження особливостей і перспектив використання інтерактивних технологій на уроках української мови під час вивчення синтаксису в старшій школі здійснено шляхом окреслення теоретичних засад поняття «інтерактивні технології»; визначення способів їх ефективного впровадження під час освітнього процесу, зокрема при вивченні синтаксису; аналізу нормативно-правової бази та підручників для 5-11 класів в аспекті визначеної теми; розробки комплексу інтерактивних вправ під час вивчення синтаксису для використання у старшій школі; проведення аналізу ефективності застосування розробленого комплексу.	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини Кафедра української мови та методики її навчання	17.04.2025	Упроваджен і матеріали дають змогу підвищити рівень фахової підготовки майбутніх учителів. Налагоджен о співпрацю для подальшої роботи.
9.	Навчально-методичний посібник «Особливості вивчення українського дисидентського дискурсу (на матеріалі лірики Василя Стуса)» Кириленко Надія Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент Княгиницька Катерина, магістрантка факультету іноземної та слов'янської філології	У посібнику представлено теоретичний матеріал з вивчення ліричних творів на уроках української літератури в старших класах ЗЗСО, методичні рекомендації та тестові завдання.	Сумський ЗЗСО I-III ступенів № 15 Сумської міської ради	18 листопада 2025 року	Упроваджен і матеріали дають змогу підвищити рівень фахової підготовки майбутніх учителів. Налагоджен о співпрацю для подальшої роботи.

Розділ 2. НАУКОВО-ОРГАНІЗАЦІЙНА РОБОТА КАФЕДРИ

2.1. Кількісні показники проведення науково-організаційної роботи в звітному періоді:

№ з/п	Показники	Кількість одиниць
1.	Проведено наукових заходів (крім студентських), усього	5
1.1.	з них, міжнародних конференцій, Інтернет-конференцій	
1.2.	з них, міжнародних семінарів	
1.3.	з них, всеукраїнських конференцій, Інтернет-конференцій	1 (проведена кафедрою) 4 (співорганізатори)
1.4.	з них, всеукраїнських семінарів	
1.5.	інших (вказати)	
2.	Проведено студентських наукових заходів, усього	5
2.1.	з них, міжнародних конференцій, Інтернет-конференцій	
2.2.	з них, всеукраїнських конференцій, Інтернет-конференцій	1 (співорганізатори)
2.3.	інших (вказати) регіональних конференцій/семінарів/конкурсів	4 (проведено кафедрою)
3.	Кількість реалізованих експертних ролей НПП	5
3.1.	в науково-методичній комісії МОН	
3.2.	в експертній раді МОН	1
3.3.	як експерта наукової ради МОН	
3.4.	як експерта НФДУ	
3.5.	як експерта НАЗЯВО	
3.6.	як експерта у галузевій експертній раді НАЗЯВО	
3.7.	як експерта у постійно діючій спеціалізованій вченій раді	1
3.8.	як експерта у разовій спеціалізованій вченій раді	3
4.	Членство в редколегії наукових журналів	
4.1.	наукових журналів, які входять до наукометричних баз Scopus та / або Web of Science у звітному періоді	
4.2.	закордонних наукових журналів (з активним ISSN) у звітному періоді	1
4.3.	наукових фахових журналів України категорії «Б» у звітному періоді	2
5.	Рецензування наукових журналів	
5.1.	наукового журналу, який входить до наукометричних баз Scopus та / або Web of Science у звітному періоді	
5.2.	закордонного наукового журналу (з активним ISSN) у звітному періоді	
5.3.	наукового фахового журналу України категорії «Б» у звітному періоді	

2.2. Список наукових заходів (надати повне пояснення наведених даних (вид, статус, тема наукового заходу та дата проведення) у заданій послідовності)

Проведено кафедрою:

І Всеукраїнська науково-практична конференція з «Педагогічна майстерність учителя та інноваційні стратегії навчання» (20-21 листопада 2025 р.). Наказ № 512 від 11 листопада 025 року.

https://sspu.edu.ua/images/2025/docs/nauka/konf/programa_konf_2025_d9ffa.pdf

Співорганізатори:

1. Всеукраїнська наукова конференція «Європейські парадигми формування культури толерантності в освіті, медіа, мистецтві» (Спільно з Запорізьким національним університетом в аспекті участі в Еразмус+ Жан Моне № 101127848 «Європейський досвід формування культури толерантності в українській перспективі: освіта, медіа, мистецтво») 25-26 вересня 2025 року.

<https://erasmusplus.org.ua/project-news/vseukrayinska-naukova-konferenciya-yevropejski-paradygmy-formuvannya-kultury-tolerantnosti-v-osviti-media-mystecztvi-v-mezhah-proyektu-erazmus-25-26-09-2025-r-onlajn-oflajn/>

2. Всеукраїнська науково-практична конференція «Художньо-змістовий простір прози Феодосія Рогового: до 100-річчя від дня народження письменника» (спільно з Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка). 25-26 вересня 2025 року

<https://pnpu.edu.ua/news/u-poltavskomu-peduniversyteti-vidbulasya-vseukrayinska-naukovo-praktychna-konferenciya-do-100-richchya-feodosiya-rogovogo.html>

3. Всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю “Сучасні тенденції та перспективи мовно-літературної освіти в Україні (спільно з Глухівським НПУ імені Олександра Довженка) 13-14 лютого 2025 року.

<https://gnpu.edu.ua/event/suchasni-tendenciyyi-ta-perspektyvy-movno-literaturnoyi-osvity-v-ukrayini/>

4. III Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Національна безпека України в освітній сфері: виклики, цінності, досвід» (спільно з Сумським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти), 19 лютого 2025 року.

<https://soippo.edu.ua/index.php/5960-ii-vseukrajinska-naukovo-praktichna-onlajn-konferentsiya-natsionalna-bezpeka-ukrajini-v-osvitnij-sferi-vikliki-tsinnosti-dosvid>

Список наукових заходів для молодих учених, студентів, здобувачів середньої освіти

Проведено кафедрою:

1. Регіональна науково-практична конференція молодих учених “Фольклорно-літературне краєзнавство: регіональний дискурс” (12 листопада 2025 р.).

https://fisf.sspu.edu.ua/images/2025/umil/konf/progr_25_fol_obl_konf_d3ce0.pdf

2. Науково-методичний семінар для молодих учених «Стратегія кваліфікаційного дослідження» 924 жовтня 2025 року)

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/shkola-molodogo-naukovtsya-naukovo-metodichnij-seminar-strategiya-kvalifikatsijnogo-doslidzhennya>

3. Регіональний науково-методичний семінар «НУШ в дії: особливості навчання і виховання в умовах війни»

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/rehionalnyi-naukovo-metodychnyi-seminar-nush-v-dii-osoblyvosti-navchannia-i-vykhovannia-v-umovakh-viiny>

4. Конкурс есе «Мовна свідомість українців» (20 листопада 2025 року) Наказ № 507 від 7 листопада 2025 року.

<https://fisf.sspu.edu.ua/proiekty-ta-konkursy-umil>

4. Регіональна науково-практична конференція молодих учених «Діалекти Сумщини в синхронії та діахронії» (буде проводитися 10 грудня 2025 р.).

Співорганізатори: Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики» (спільно з Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини). 2–3 квітня 2025 року.

2.3. Участь наукового колективу кафедри в редакційних колегіях наукових журналів, організаційних комітетах наукових конференцій, експертних радах, журі, спеціалізованих вчених радах тощо:

№ з/п	Учасники (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання)	Вид участі (в організаційних комітетах наукових заходів, журі конкурсів, експертних радах, спеціалізованих вчених радах, редакційних колегіях наукових журналів тощо)
Редакційні колегії наукових журналів, монографій		
1	Герман В.В., Рудь О.М. Горболіс Л.М.	Члени редколегії фахового наукового видання «Слобожанський науковий вісник». Серія. Філологія. https://journals.spu.sumy.ua/index.php/philology
2	Горболіс Л. М.	Член редколегії фахового наукового видання «Філологічні трактати» https://tractatus.sumdu.edu.ua/index.php/journal/about/editorialTeam
3	Герман В.В., Громова Н.В., Кириленко Н.І.	Члени редколегії закордонної колективної монографії <i>Філологічні студії в епоху глобалізаційних змін : європейський і національний контексти</i> . Рига : "Izdevniecība "Baltija Publishing", 2025. https://cuesc.org.ua/images/informlist/mono_ISMA_SumDPU_fil_ukr.pdf
Організаційні комітети наукових конференцій		
1	Герман В.В., Кириленко Н.І (заступники голови), Горболіс Л.М., Рудь О.М., Громова Н.В., Кумеда О.П. (члени)	Члени оргкомітету I Усеукраїнська науково-практична конференції з «Педагогічна майстерність учителя та інноваційні стратегії навчання» (20-21 листопада 2025 р.). https://sspu.edu.ua/images/2025/docs/nauka/konf/programa_konf_2025_d9ffa.pdf
2	Кириленко Н.І. (заступник голови), Герман В.В., Горболіс Л.М., Кумеда О.П., Рудь О.М.-члени	Члени оргкомітету Регіональної науково-практичної конференції молодих учених «Фольклорно-літературне краєзнавство: регіональний дискурс» (12 листопада 2025 р.). https://fisf.sspu.edu.ua/images/2025/umil/konf/progr_25_fol obl konf d3ce0.pdf
3	Оргкомітет: Герман В.В., Горболіс Л.М., Громова Н.В., Кириленко Н.І., Кумеда О.П.	Члени оргкомітету Регіональної науково-практичної конференції молодих учених «Діалекти Сумщини в синхронії та діахронії» (10 грудня 2025 р.).
4	Герман В.В. Громова Н.В. (члени)	Усеукраїнська наукова конференція «Європейські парадигми формування культури толерантності в освіті, медіа, мистецтві» (Спільно з Запорізьким національним університетом в аспекті участі в Еразмус+ Жан Моне № 101127848 «Європейський досвід формування культури толерантності в українській перспективі: освіта, медіа, мистецтво») 25-26 вересня 2025 року https://erasmusplus.org.ua/project-news/vseukrayinska-naukova-konferenciya-yevropejski-paradygmy-formuvannya-kultury-tolerantnosti-v-osviti-media-mystecztvi-v-mezhah-proyektu-erazmus-25-26-09-2025-r-onlajn-oflajn/
5	Горболіс Л.М., Герман В.В. (члени)	Усеукраїнська науково-практична конференція «Художньо-змістовий простір прози Феодосія Рогового: до 100-річчя від дня народження письменника» (спільно з Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка). 25-26 вересня 2025 року https://pnpu.edu.ua/news/u-poltavskomu-peduniversyteti-vidbulasya-vseukrayinska-naukovo-praktychna-konferenciya-do-100-richchya-feodosiya-rogovogo.html
6	Горболіс Л.М., Герман В.В. (члени)	Усеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю «Сучасні тенденції та перспективи мовно-літературної освіти в Україні (спільно

		з Глухівським НПУ імені Олександра Довженка) 13-14 лютого 2025 року https://gnpu.edu.ua/event/suchasni-tendencziyi-ta-perspektyvy-movno-literaturnoyi-osvity-v-ukrayini/
7	Герман В.В. (член)	III Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Національна безпека України в освітній сфері: виклики, цінності, досвід» (спільно з Сумським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти), 19 лютого 2025 року https://soippo.edu.ua/index.php/5960-ii-vseukrajinska-naukovo-praktichna-onlajn-konferentsiya-natsionalna-bezpeka-ukrajini-v-osvitnij-sferi-vikliki-tsinnosti-dosvid
8	Герман В.В., Громова Н.В. (члени)	Усеукраїнська студентська науково-практична конференція «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики» (спільно з Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини). 2–3 квітня 2025 року
Експертні ради МОН, НАЗЯВО, разові спеціалізовані вчені ради та ін.		
	Горболіс Л.М.	Експерт Міністерства освіти і науки України для проведення наукової та науково-технічної експертизи об'єктів експертизи у сфері наукової та науково-технічної діяльності (травень 2024 р.) https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-personalnoho-skladu-ekspertnoi-rady-mon-ii-sektsii-za-fakhovymy-napriamamy-ta-vyznannia-takym-shcho-vtratyv-chynnist-nakazu-ministerstva-osvity-i-nauky-ukrainy-vid-22092021
Спеціалізовані вчені ради		
	Горболіс Л. М.	1. Постійна спеціалізована вчена рада 26.053.22 в Українському державному університеті імені Михайла Драгоманова зі спец. 10.01.01 – українська література 26.053.22 (створення ради Наказ МОН 25.10.2023 № 1309 (термін дії ради 25.10.2023 – 25.10.2026) https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/atestatsiya-kadriv-vyshchoi-kvalifikatsii/2023/11/08/Perelik.diyuchykh.doktorskykh.spetsializovanykh.vchenykh.rad.08.11.2023.pdf 2. Разові спеціалізовані вчені ради: - у Криворізькому державному педагогічному університеті (інформація про утворення разової ради оприлюднена в інформаційній системі НАЗЯВО 28 квітня 2025 року № 8697); - у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка (наказ ректора про створення разової спеціалізованої вченої ради № 12-А від 27.02.2025 р.); - у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка (наказ № 350 від 29.05.2025 р. в. о. ректора)
Члени журі		
1	Рудь О.М. (голова) Кумеда О.П. (член)	Обласний етап Міжнародного конкурсу з української мови імені П. Яцика (17 грудня 2025 року)
2	Герман В.В.	Голова журі обласного конкурсу МАН «Перший крок у науку», секція українська мова (30 березня 2025 р.)
3	Герман В.В. (голова) Громова Н.В. (член)	Обласний конкурс науково-дослідницьких робіт МАН, секція українська мова (19 лютого 2025 р.).
4	Герман В.В.	Голова журі обласного конкурсу «Проба пера» (поезія учнів 5-8 класів) МАН (травень 2025 р.).
5	Герман В.В. (співголова) Кириленко Н.І. Громова Н.В.	Конкурс есе «Мовна свідомість українців» (20.11.2025 р.)

	Рудь О.М., Горболіс Л.М. Кумеда О.П.	
6	Горболіс Л. М.	Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з української мови, літератури (з методиками їх викладання) (квітень 2025 р.) Наказ № 71 від 20 лютого 2025 р. ректора Українського державного університету імені Михайла Драгоманова) - член журі.
7	Рудь О.М. (голова журі)	Обласний конкурс науково-дослідницьких робіт МАН, секція літературної творчості (19 лютого 2025 р.).
8	Рудь О. М. (член журі)	Університетський конкурс студентських наукових робіт, секція «Гуманітарні науки та мистецтво»
9.	Кириленко Н.І. (голова журі)	Обласний конкурс «Проба пера» (поезія учнів 5-8 класів) (травень 2025 р.).
10.	Кириленко Н.І. (голова журі)	Обласний конкурс науково-дослідницьких робіт МАН, секція української літератури (20 лютого 2025 р.).
11.	Кириленко Н.І. (член журі)	Обласний конкурс “Вчитель року” із зарубіжної літератури (січень, 2025)”
12	Кириленко Н.І. (голова журі)	Обласний конкурс МАН «Перший крок у науку» (10 березня 2025 р.)
13	Кириленко Н.І. (член журі)	Обласний мовно-літературний конкурс імені Тараса Шевченка (грудень, 2025)
		Члени національних комісій різного рівня
1	Герман В.В. Кумеда О.П.,Рудь О.М.	Члени Національної комісії зі стандартів державної мови (робоча група з підготовки пропозицій щодо формування переліку сіл, селищ, міст Сумської, Харківської, Луганської областей, назви яких не відповідають стандартам державної мови).

Розділ 3. НАУКОВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО КАФЕДРИ

3.1. Перелік наукових підрозділів (окремо подати звіти про діяльність лабораторій та / або центрів відповідно до форм, представлених у додатку 4).

Регіональна філологічно-краєзнавча лабораторія Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

3.3. НАУКОВЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ІЗ ВІТЧИЗНЯНИМИ ТА ЗАКОРДОННИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ/ЗВО В ЗВІТНОМУ ПЕРІОДІ (повнотекстові копії документів, укладених у 2024 році, формуються у додаток 6, який подається після текстової частини звіту окремим документом):

Надати загальну інформацію про стан співробітництва кафедри із вітчизняними та зарубіжними партнерами за такими пунктами:

Розробка та підписання угод про співробітництво:

- ✓ укладено угоди про співробітництво в освітній та науковій сфері;
- ✓ подовжено термін дії угоди;
- ✓ підготовлено проекти угод про співробітництво;
- ✓ на постійній основі ведеться співпраця з міжнародними організаціями;

Підготовлено проєкт угод про співробітництво з **Університетом Костянтина Філософа (м. Нітра, Республіка Словаччина)**. Координатори: Герман В.В., Кумеда О.П.

3.3.1. Запрошення фахівців до проведення науково-педагогічної діяльності в університеті

• **Запрошення до складу ЕК:**

1. Доктор педагогічних наук, професор Сумського національного аграрного університету Харченко І.В. запрошена до складу ЕК ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) першого рівня вищої освіти.

2. Директор Сумського закладу ЗЗСО І-ІІІ ступенів № 15, учитель української мови і літератури Гончаренко С. О. запрошена до складу ЕК ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) другого рівня вищої освіти.

• **Рецензування науково-методичних праць НПП кафедри української мови і літератури:**

Герман В. В.:

І. І. Харченко, доктор педагогічних наук, професор кафедри державно-правових дисциплін та українознавства Сумського національного аграрного університету

В. А. Василенко, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ

<https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/17118>

Кириленко Н. І.:

І. І. Харченко, доктор педагогічних наук, професор кафедри державно-правових дисциплін та українознавства Сумського національного аграрного університету

Н. П. Пономаренко, доктор філософії, ст. викладач кафедри журналістики СумДУ

Рудь О. М.:

Гоголь Н. В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри української мови, літератури та методики навчання Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Базиль Л. О., доктор педагогічних наук, доцент, учений секретар Інституту професійної освіти НАПН України

<https://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/17053>

Кумеда О.П.:

Міняйло Р. В., доктор філол. наук, доцент, професор кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Біденко Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри журналістики та філології СумДУ.

<https://repository.sspu.edu.ua/items/e8ac1ab4-62ba-4c67-9f67-43a88224de0c>

• До заходів Регіональної філологічно-краєзнавчої лабораторії залучено таких науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів освіти:

Харченко І. І., докт. пед наук, проф. кафедри державно-правових дисциплін та українознавства Сумського національного аграрного університету;

Василенко В. А., канд. філол. наук, доц., завідувач кафедри гуманітарних дисциплін ХНУВС;

П'ятаченко С. В., к.філол.н., доцент, Заслужений працівник освіти, голова Сумської обласної організації Спілки письменників України, керівник краєзнавчого відділу КУ ОЦПО та РТМ СОР;

Владимирова В. М., к. філол.н., доцент, керівник гуртка «Літературознавство» КУ ОЦПО та РТМ СОР;

Карпенко О. М., заступник директора з навчальної роботи Комунального закладу Сумської обласної ради «Лебединський педагогічний коледж імені А. С. Макаренка»; викладач української мови і літератури;

Коцій О, А., консультант КЗ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Степанівської селищної ради Сумського району з української мови і літератури, англійської мови;

Гончаренко С. О., директор Сумського ЗЗСО І-ІІІ ступенів № 15, учитель української мови і літератури;

Вертіль О. В., член Сумської обласної організації, член президії Спілки письменників України, член спілки журналістів України, поет;

Шкурдода Л.О., викладач укр. мови і літератури Державного професійно-технічного навчального закладу «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну»;

Пономаренко Л.М., учитель української мови і літератури Сумського ЗЗСО № 3;

Валюх Л.М., учитель української мови і літератури Лебединського ЗЗСО № 6;

Уткіна Л.М., учитель української мови і літератури Лебединського ЗЗСО № 7;

Лихошапка О.П., учитель української мови і літератури Слоутського ЗЗСО Глухівської громади.

• Гостьові лекції:

1. Гостьова лекція “Мовнокомунікативна культура в розмовному блозі: як захоплювати, переконувати та взаємодіяти з аудиторією” Носенко Людмила Олександрівна, учитель української мови та літератури КУССШ №7, учитель першої категорії, сертифікований учитель НУШ.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-nosenko-lyudmili-oleksandrivni-uchitelya-ukrajinskoji-movi-ta-literaturi-kusssh-no7-uchitelya-pershoji-kategoriji-sertifikovanogo-uchitelya-nush>

2. Гостьова лекція “Основні принципи академічної доброчесності як мовнокомунікативна культура особистості””. Кокадей Максим Іванович, учитель української мови та літератури КУССІІІ №7, учитель вищої категорії, старший учитель.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-integrovana-lektsiya-kokadeya-m-i-uchitelya-ukrajinskoji-movi-ta-literaturi-kusssh-no7-uchitelya-vishchoji-kategoriji-sertifikovanogo-uchitelya-nush>

3. Гостьова лекція «Сучасний урок української мови: від ідеї до результату». Баєва Алла Василівна, учитель української мови і літератури КЗ Сумський ліцей №33 Сумської міської ради.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-baevoji-alli-vasilivni-suchasnij-urok-ukrajinskoji-movi-vid-ideji-do-rezultatu>

4. Гостьова лекція «По той бік екрана: як працювати з інформацією професійно». Наталія Пономаренко, докторка філософії, старша викладачка кафедри журналістики та філології Сумського державного університету, медіатренерка.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/hostova-onlain-lektsiia-natalii-ponomarenko---po-toi-bik-ekrana-iak-pratsiuvaty-z-informatsiieiu-profesiino>

5. Гостьова лекція “Творчість Лесі Українки” 25 лютого 2025 р. доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри української літератури Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка Світлани Ленської. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-z-ukrajinskoji-literaturi-lesya-ukrajinka-i-modernizm>

6. Гостьова лекція 6 березня 2025 року «Традиції і новаторство в українській літературі» доктора філологічних наук, старшого наукового співробітника Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України Ірини Приліпко. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-z-ukrajinskoji-literaturi-traditsiji-i-novatorstvo-v-ukrajinskij-literaturi>

7. Гостьова лекція «Концепт СВОБОДА у воєнній поезії США та України» доктора філософії, старшого викладача кафедри германської філології Факультету романо-германської філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка Михайла Пилинського 19 вересня 2025 р. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-pro-svobodu-v-amerikanskij-ta-ukrajinskij-poezi>

8. Гостьова лекція «Архетипи родинно-побутової творчості Сумщини» Сергієнко Н.В., учителя української мови та літератури Сумського ЗЗСО 15., 13 жовтня 2025 <https://fisf.sspu.edu.ua/news/khakaton-literaturne-kraeznavstvo-u-vimiri-osvitnoji-paradigmi-ta-suchasnikh-viklikivp>.

9. Гостьова лекція «Музей письменників Сумщини як осередок краєзнавчої роботи в ЗЗСО» Гончаренко С.О., директора школи та вчителя української мови і літератури, у музеї письменників.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/khakaton-literaturne-kraeznavstvo-u-vimiri-osvitnoji-paradigmi-ta-suchasnikh-viklikiv>

10. Гостьова лекція “Література Сумщини в умовах воєнного стану: тематика, видання, проекти” з літературного краєзнавства кандидата філологічних наук, доцента СумДУ, керівника краєзнавчого відділу ОЦПО та РТМ, голови Сумської організації спілки письменників України П'ятаченка Сергія Васильовича, 4 березня 2025 р.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/literatura-sumshchini-v-umovakh-voennogo-stanu-tematika-vidannya-proekti>

11. Гостьова лекція Лихошапки Оксани Петрівни на тему «Інтерактивні методи навчання на уроках української мови та літератури – один із напрямів активізації пізнавальної діяльності учнів».

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-na-temu-interaktivni-metodi-navchannya-na-urokakh-ukrajinskoji-movi-ta-literaturi-odin-iz-napryamiv-aktivizatsiji-piznavalnoji-diyalnosti-uchniv>

12. 27 травня 2025 року відбулася гостьова лекція професора Романа Міняйла (доктора філологічних наук, професора кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради) на тему «Демінутиви жителів Слобідської України в концептуалізації етнорегіональної картини світу».

13. Гостьова лекція «Територіальні діалектизми в сучасній українській мові» кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту

Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Литвиненко Яни Олександрівни, 26 березня 2025 року

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-dotsenta-litvinenko-ya-o-na-temu-teritorialni-dialektizmi-v-suchasnij-ukrajinskij-movi-v-konteksti-navchalnogo-kursu-suchasna-ukrajinska-literaturna-mova>

14. Гостьова лекція «Типологія лінгвістичних словників» вчителя української мови і літератури, зарубіжної літератури Сумського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №26 Гуніної Альони Сергіївни, 15 квітня 2025 року.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-tipologiya-lingvistichnikh-slovniv-vchitelya-ukrajinskoji-movi-i-literaturi-zarubizhnoji-literaturi-guninoji-oloni-sergijivni>

3.3.2. Міжнародна академічна мобільність науково-педагогічних працівників університету та мобільність на території України.

• Міжнародна академічна мобільність

Програми:

Рудь О. М. Науково-педагогічне стажування «Стратегії розвитку філологічної освіти в країнах ЄС та Україні» 24 лютого – 6 квітня 2025 року (м. Рига, Латвійська Республіка) Наказ № 83 від 11.02.2025, сертифікат № FSI-240214-ISMA від 06.04.2025

Горболіс Л. М. Науково-педагогічне стажування «Стратегії розвитку філологічної освіти в країнах ЄС та Україні» 24 лютого – 6 квітня 2025 року (м. Рига, Латвійська Республіка) Наказ № 83 від 11.02. Сертифікат № FSI-240201-ISMA від 06.04.2025

Інші форми міжнародної академічної мобільності:

Громова Н. В. Круглий стіл «Педагогічний поворот у корпусній лексикографії: європейські практики в епоху штучного інтелекту» в межах проєкту “European Studies for Supporting Polish Education and Research in Digital Transformation: Interdisciplinary Approach (ESPERIDTA)”, (Грантова угода 101172710 – ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH). Сертифікат WSR 01-2025-41 (30 годин)

Кириленко Н. І., Герман В. В., Кумедя О. П. *Передові досягнення вітчизняної та зарубіжної філологічної науки*. 2025.29–30 жовтня 2025 року м. Рига, Латвійська Республіка. Підвищення кваліфікації (15 годин – 0,5 кредиту ECTS)

<https://ouci.dntb.gov.ua/> Сертифікати - у грудні.

Міжнародні конференції:

Громова Н.В.

1. Вища освіта у період воєнного стану: сучасні виклики та проблемні питання: Міжнародна науково-практична конференція. Науково-дослідний інститут публічного права, 22 березня 2025 р. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2025. Сертифікат від 26 березня 2025 року

2. Міжнародна науково-практична конференція «Global trends in science and education». Київ, Україна. 7-9.04. 2025. Сертифікат від 7-9 квітня 2025 року

3. VIII міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід». Суми, 15-16 травня 2025 року. Сертифікат № 16052025-271

Кириленко Н. І., Герман В. В., Кумедя О. П.

Міжнародна наукова конференція “Передові досягнення вітчизняної та зарубіжної філологічної науки”. 2025.29–30 жовтня 2025 року м. Рига, Латвійська Республіка.

<https://ouci.dntb.gov.ua/> Сертифікати - у грудні.

Кириленко Н. І. Участь у XXXVI НАУКОВІЙ СЕСІЇ МІЖНАРОДНОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ім. ШЕВЧЕНКА 26 лютого – 29 березня 2025 р.
<https://mail.google.com/mail/u/0/?tab=rm&ogbl#inbox?projector=1>

Членство в редколегіях закордонних монографій

Герман В. В., Громова Н. В., Кириленко Н. І. - члени редколегії закордонної монографії *“Філологічні студії в епоху глобалізаційних змін : європейський і національний контексти*. Рига : “Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2025.

https://cuesc.org.ua/images/informlist/mono_ISMA_SumDPU_fil_ukr.pdf

• Мобільність в Україні:

1. **Герман В. В., Громова Н. В., Кириленко Н. І., Кумеда О. П.:** Лінгвістична школа Потебнянський колегіум – 2025: Навчання за програмою другої сесії Потебнянського колегіуму Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України (22.09.2025 - 26.09.2025).

Сертифікат № 86/2025 про підвищення кваліфікації Герман В. В.

Сертифікат № 170/2025 про підвищення кваліфікації Громова Н.В.

Сертифікат № 203/ 2025 про підвищення кваліфікації Кириленко Н.І.

Сертифікат № 213/ 2025 про підвищення кваліфікації Кумеда О.П.

2. **Громова Н.В.:** Всеукраїнське підвищення науково-педагогічної кваліфікації «Акредитація освітніх програм: закордонний досвід» у рамках внутрішньої академічної мобільності (23.06.2025-03.08.2025). Свідоцтво № ADV-230608-EU від 03.08.2025 року (180 годин - 6 кредитів).

3. **Громова Н.В.:** Програма підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників фахової перед вищої та вищої освіти «АКАДЕМІЯ ШІ ДЛЯ ОСВІТЯН ВІД GOOGLE», організована Міністерством освіти і науки України та Beetroot Academy (17 квітня – 23 травня 2025 р., 30 год., 1 кредит ЄКТС), сертифікат №AIAFEBGCI-1405

4. **Громова Н.В.:** Курси підвищення кваліфікації «Академічна культура дослідника в умовах воєнних реалій» у межах VIII міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід» 15-16 травня 2025 року. (Сертифікат, 0,5 кредиту ECTS).

5. **Кириленко Н.І. :** Підвищення кваліфікації шляхом індивідуальної форми самоосвіти та неформальної освіти. Науково-практична конференція “Актуальні питання сучасної науки: історія, теорія, практика”. Публікація у науковому періодичному виданні. Мультидисциплінарний часопис “Нотатки сучасної науки”. 19-21 лютого 2025 р. 1 кредит (30 год). Харків. Наукова установа СГ НМТ “Новий курс” (сертифікат № Н/2025/21/019).

3.3.3. Організація наукових заходів за кордоном та за межами університету на території України

1. **Герман В.В.:** Науково-академічна співпраця з КЗ Сумської обласної ради Обласним центром позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю: наукове консультування керівників науково-дослідницьких робіт, учнів, науково-методичні майстер-класи, голова журі конкурсів (Довідка № 04/ 691 від 24.10.25).

2. **Кириленко Н.І.** Науково-академічна співпраця з КЗ Сумської обласної ради Обласним центром позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю: наукове консультування керівників науково-дослідницьких робіт, учнів, науково-методичні майстер-класи, голова журі конкурсів (Довідка № 04/690 від 24.10.25).

3. Співорганізатори конференцій:

1. Усеукраїнська наукова конференція «Європейські парадигми формування культури толерантності в освіті, медіа, мистецтві» (Спільно з Запорізьким національним університетом в аспекті участі в Еразмус+ Жан Моне № 101127848 «Європейський досвід формування культури толерантності в українській перспективі: освіта, медіа, мистецтво») 25-26 вересня 2025 року.

<https://erasmusplus.org.ua/project-news/vseukrayinska-naukova-konferenciya-yevropejski-paradygmy-formuvannya-kultury-tolerantnosti-v-osviti-media-mystecztvi-v-mezhah-proyektu-erazmus-25-26-09-2025-r-onlajn-oflajn/>

2. Усеукраїнська науково-практична конференція «Художньо-змістовий простір прози Феодосія Рогового: до 100-річчя від дня народження письменника» (спільно з Полтавським національним педагогічним університетом імені В. Г. Короленка). 25-26 вересня 2025 року

<https://pnpu.edu.ua/news/u-poltavskomu-peduniversyteti-vidbulasya-vseukrayinska-naukovo-praktychna-konferenciya-do-100-richchya-feodosiya-rogovogo.html>

3. Усеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю “Сучасні тенденції та перспективи мовно-літературної освіти в Україні (спільно з Глухівським НПУ імені Олександра Довженка) 13-14 лютого 2025 року.

<https://gnpu.edu.ua/event/suchasni-tendenciyyi-ta-perspektyvy-movno-literaturnoyi-osvity-v-ukrayini/>

4. III Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Національна безпека України в освітній сфері: виклики, цінності, досвід» (спільно з Сумським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти), 19 лютого 2025 року.

<https://soippo.edu.ua/index.php/5960-ii-vseukrajinska-naukovo-praktychna-onlajn-konferentsiya-natsionalna-bezpeka-ukrajini-v-osvitnij-sferi-viklyki-tsinnosti-dosvid>

• НПП кафедри - гостьові лектори в закладах освіти

Герман В.В.: прочитала гостьову онлайн лекцію «Поради й пропозиції до написання й оформлення науково-дослідницької роботи» для вчителів-керівників МАН, стейкхолдерів із Лебединської та Конотопської громад Сумської області (20 вересня 2025 року).

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/novij-naukovij-rik-u-shkoli-molodogo-doslidnika-filolog>

Кириленко Н.І. : Лекція «Етнокультурні коди календарно-обрядової творчості українців» доцента Кириленко Н. І. для учнів МАН та педагогів Сумщини, 4.11.2025.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/vidkrita-lektsiya-etnokulturni-kodi-kalendarno-obryadovoji-tvorchosti-ukrajintiv-dotsenta-kyrylenko-n-i-dlya-uchniv-man-ta-pedagogiv-sumshchini>

Кириленко Н.І. Лекція "Фольклор і фольклористика Сумщини в контексті української народної творчості" для слухачів МАН та вчителів області, 29 вересня 2025.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/vidkrita-lektsiya-folklor-i-folkloristika-sumshchini-v-konteksti-ukrajinskoji-narodnoji-tvorchosti-dlya-sluhachiv-man-ta-vchiteliv-oblasti>

Кумеда О.П.: 3 листопада 2025 року прочитала гостьову лекцію для здобувачів I курсу групи СФдср-25-1Пд спеціальності К9 «Правоохоронна діяльність» Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ «Мовна ситуація в Київській державі. Питання давньоруської мови»

<https://sumy.univd.edu.ua/uk/news/3459>

Горболіс Л.М.: 19 лютого 2025 р. прочитала лекцію «Теоретико-практичні аспекти інтерпретації літературного твору з біографічною основою» для здобувачів вищої освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка.

<https://nnifi.gnpu.edu.ua/hostiova-lektsiia-teoretyko-praktychni-aspekty-interpretatsii-literaturnoho-tekstu/>

Горболіс Л.М.: 26 лютого 2025 року провела гостьову лекцію «Культурологічний аналіз літературного тексту» для студентів Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-z-ukrajinskoji-literaturi-kulturologichnij-analiz-literaturnogo-tekstu>

Горболіс Л.М.: 17 вересня 2025 року лекція “Культурологічні аспекти аналізу художнього тексту” для студентів-філологів, перекладачів Криворізького педагогічного університету р. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-u-krivorizkomu-derzhavnomu-pedagogichnomu-universiteti> і <https://kdpu.edu.ua/perekladu-ta-slovianskoi-filolohii/zahalna-informatsiia/novyny/30989-hostova-lektsiia-doktora-filolohichnykh-nauk-profesora-horbolis-l-m.html>

Рудь О.М.: 28 жовтня 2025 року прочитала гостьову лекцію “Утвердження та функціонування української мови як державної” для посадових осіб місцевого самоврядування - слухачів курсів підвищення кваліфікації при Сумському регіональному центрі підвищення кваліфікації. <https://scpo.sumy.ua/1916-zagalna-profesyna-sertifkatna-programoyu-pdvishchennya-kvalifikatsiyi-dlya>

posadovih-osb-mscevogo-samovryaduvannya-ne-rdshe-odnogo-razu-na-tri-roki-7-ma-8-ma-9-ta-10-ta-grupi.html

Рудь О.М. 23 вересня 2025 року прочитала гостьову лекцію “Ділова українська мова у сфері публічного управління” для державних службовців категорії «В» - слухачів курсів підвищення кваліфікації при Сумському регіональному центрі підвищення кваліфікації

<https://scpo.sumy.ua/1909-zagalna-profesyna-sertifikatna-programa-pdvishchennya-kvalifikacyi-dlya-derzhavnih-sluzhbovcv-kategoryi-v-ne-rdshe-odnogo-razu-na-tri-roki-4-ta-grupa.html>

Рудь О.М. 09 та 11 вересня 2025 року прочитала курс лекцій за загальною короткостроковою програмою «Ділова українська мова» для державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад - слухачів курсів підвищення кваліфікації при Сумському регіональному центрі підвищення кваліфікації. <https://scpo.sumy.ua/1904-dlova-ukrayinska-mova.html>

Рудь О. М. 04 та 06 червня 2025 року прочитала курс лекцій “Організація роботи з документування управлінської діяльності на державній службі” за загальною професійною (сертифікатною) програмою підвищення кваліфікації для державних службовців - слухачів курсів підвищення кваліфікації при Сумському регіональному центрі підвищення кваліфікації <https://scpo.sumy.ua/1887-zagalna-profesyna-sertifikatna-programa-pdvishchennya-kvalifikacyi-dlya-derzhavnih-sluzhbovcv-vpershe-priznachenih-na-posadu-derzhavnoyi-sluzhbi-kategoryi-v-2-ga-grupa.html>

Рудь О. М. 21 травня 2025 року прочитала гостьову лекцію “Утвердження та функціонування української мови як державної” для посадових осіб місцевого самоврядування - слухачів курсів підвищення кваліфікації при Сумському регіональному центрі підвищення кваліфікації. <https://scpo.sumy.ua/1880-zagalna-profesyna-sertifikatna-programa-pdvishchennya-kvalifikacyi-dlya-posadovih-osb-mscevogo-samovryaduvannya-vpershe-priznachenih-na-posadi-v-organah-mscevogo-samovryaduvannya-protyagom-roku-pslya.html>

3.3.6. Реалізація програм студентських обмінів та стажувань, програм академічної мобільності

1. Навчання за програмою третьої сесії Потебнянського колегіуму Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України Термін; 22.09.2025-26.09.2025. Здобувачі освіти К. Савченко, К. Бариш, А. Бокатова, Ю. Андрієнко, М. Прокопенко та С. Маценко (Координатори: Герман В.В., Кириленко Н.І., Громова Н.В., Кумеда О.П.)

2. Є. Марченко проходить мовне стажування в Міністерстві закордонних справ України. Термін: 8.10.2025-8.02-2026. Узяла участь у підготовці й проведенні Дня гагаузької культури в Дипломатичній академії України та Ukrainian WOW.

3. Є. Марченко також виконала програму навчання в Міжнародному курсі від Гарвардського університету iLanguage Live Training та завершила двомісячний онлайн-курс від Гарвардського університету “Rhetoric: The Art of Persuasive Writing and Public Speaking” (Риторика: мистецтво переконливого письма та публічного мовлення) (Відень, 2025). Координатор: Герман В.В.

4. Навчальні курси «Цифрові технології для української мови», «Діалект в усноісторичних наративах» проєкту Єнського університету імені Фрідріха Шиллера (весняний семестр 2025 року) опанувала М. Прокопенко. Координатор: Герман В.В.

5. Курс «Основи квантитативної лінгвістики: підходи, інструменти, кейси», (Фінський проєкт із цифрової української філології) М. Прокопенко опановує під час осіннього семестру 2025 року.

6. Навчальний курс «Корпусна соціолінгвістика: варіантність у слов'янських мовах» проєкту Єнського університету імені Фрідріха Шиллера (весняно-літній семестр 2025 року) опанувала Д. Таранюк. Координатор: Громова Н.В. Сертифікат №5-CS-2025.

7. Маценко С. Осіння школа академічної мобільності з міжнародною участю «Сучасні освітні й лінгвістичні практики у дискурсі міждисциплінарних студій» у межах ініціативи об'єднання інституцій-партнерів «Педагогічна синергія» з 17.11.2025 р. – 15.12.2025 р. Координатор - Кириленко Н.І.

3.3.7. Здійснення грантово-пошукової діяльності на території України та поза її межами:

✓ подано заявок на участь у проєктах;

1. РИТОРИЧНА КУЛЬТУРА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ І ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЗМІН: ЄВРОПЕЙСЬКІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ ЦІННОСТІ (Rhetorical culture of students and civil servants in the context of crisis changes: european and national values). ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH. Type of action: ERASMUS-LS. Proposal number: 101237534. Proposal acronym: RCul-EU. Керівник: Герман В.В. Виконавці: Горболіс Л.М., Громова Н.В., Кириленко Н.І., Кумеда О.П., Рудь О.М., Прокопенко М.С.

2. Академічна культура сучасного менеджера освіти в європейському та вітчизняному вимірах (Academic Culture of Modern Education Manager in European and Domestic Dimensions). Erasmus+ (ERASMUS+) Call: ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH Project: 101240323 — АСЕМ. Керівник: Денежников С.С. Виконавець: Герман В.В.

Дані щодо тематики, форм співробітництва із вітчизняними та зарубіжними партнерами (окремо по кожній країні) викласти в таблиці

№ з/п	Країна-партнер	Установа-партнер	Тема наукового гранту / проєкту	Програма або проєкт в рамках якого здійснюється співробітництво	Практичні результати від співробітництва
Співробітництво із міжнародними партнерами					
1.	Словаччина	Університет Костянтина Філософа	Підготовлено проєкт угоди про співробітництво	РИТОРИЧНА КУЛЬТУРА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ І ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЗМІН: ЄВРОПЕЙСЬКІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ ЦІННОСТІ (Rhetorical culture of students and civil servants in the context of crisis changes: european and national values). ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH. Type of action: ERASMUS-LS. Proposal number: 101237534. Proposal acronym: RCul-EU	Координатори: Герман В.В., Кумеда О.П
Результати співпраці, яка ведеться на постійній основі					
2	Україна	Уманський державний педагогічний		Договір про співпрацю	Проведення спільних конференцій: https://fisf.sspu.edu.ua/naukova-robota-umil Програми конф.

		університет імені Павла Тичини			Стажування НПП: Уманського ДПУ на кафедрі: Розгон В.В, Коломієць І.І., Комарова З.І.) травень-червень 2025 р. https://sspu.edu.ua/images/2025/docs/pidv-kvalif/64_informaciya_na_sayt_06062025-30062025_ed023.pdf
3	Україна	Департамент освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації		Договір про співпрацю	Рудь О.М. - голова III (обласного) етапу Міжнародного конкурсу імені П.Яцика; Кумеда О.П. - член журі. Кириленко Н.І. - член журі III (обласного) етапу Міжнародного конкурсу імені Тараса Шевченка НАКАЗ № 361-ОД від 15.10.2025
4.	Україна	КЗ Сумської обласної ради Обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю; МАН Сумське територіальне відділення		Договір про співпрацю	Герман В.В., Кириленко Н.І. Наукове консультування керівників науково-дослідницьких робіт, учнів, науково-методичні майстер-класи, голови журі конкурсів Довідка Герман: № 04/ 691 від 24.10.25. Довідка Кириленко Н.І: № 04/690 від 24.10.25 Гостьові лекції для МАН: https://fisf.sspu.edu.ua/spivpratsia-zi-steikkholderamy-ta-hostovi-zaniattia-umil Проект “Школа молодого дослідника”. Участь здобувачів освіти-дослідників МАН у конференціях кафедри: https://fisf.sspu.edu.ua/naukova-robota-umi
5.	Україна	Державна служба якості освіти України в Сумській області		Договір про співпрацю	Участь у конференціях кафедри. https://fisf.sspu.edu.ua/naukova-robota-umil Рада стейкхолдерів.

					https://fisf.sspu.edu.ua/spivpratsia-z-steikkholderamy-ta-hostovi-zaniattia-umil Громова Н.В.: експерт з якості освіти України в Сумській області Гостьові лекції, спільні вебінари. https://fisf.sspu.edu.ua/spivpratsia-z-steikkholderamy-ta-hostovi-zaniattia-umil
6	Україна	Центр професійного розвитку педагогічних працівників Сумської міської ради		Договір про співпрацю	Залучення вчителів-методистів, методистів відділів освіти, фахівців з досвідом управлінської, інноваційної, наукової роботи до освітнього процесу (читання лекцій, проведення практичних занять, керівництво виробничими (педагогічними) практиками, участь у роботі комісії з державної атестації) https://fisf.sspu.edu.ua/spivpratsia-z-steikkholderamy-ta-hostovi-zaniattia-umil https://fisf.sspu.edu.ua/naukova-robota-umi
7	Україна	Сумський національний аграрний університет	План роботи Регіональної філологічно-красназавчої лабораторії СумДПУ імені А.С. Макаренка.	Договір про співпрацю	Участь членів кафедри гуманітарних дисциплін у конференціях та науково-методичних, творчих заходах кафедри української мови і літератури, https://fisf.sspu.edu.ua/naukova-robota-umi у роботі Регіональної філологічно-красназавчої лабораторії СумДПУ імені А.С. Макаренка. Членство в ЕК: ОПП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) - проф. Харченко І.В.

8	Україна	Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка		Договір про співпрацю	Організація спільних конференцій https://fisf.sspu.edu.ua/images/2025/umil/plan_roboti_kafedri_na_2025-2026_nr_a7a29.pdf https://fisf.sspu.edu.ua/naukova-robota-umi Горболіс Л.М. гостьові лекції https://nnifi.gnpu.edu.ua/hostiova-lektsiia-teoretyko-praktychni-aspekty-interpretatsii-literaturnoho-tekstu/
9	Україна	Сумський обласний інститут післядипломної освіти		Договір про співпрацю	Організація спільних конференцій https://drive.google.com/drive/folders/1GuWnNDYJ3zfrR4K8VVueu4NkSTs2Jn28 https://fisf.sspu.edu.ua/naukova-robota-um
10	Україна	КУ Сумської обласної ради “Лебединський педагогічний коледж імені А.С. Макаренка”	План роботи Регіональної філологічно-краєзнавчої лабораторії СумДПУ імені А.С. Макаренка.	Договір про співпрацю	Участь у конференціях кафедри та науково-методичних, творчих заходах кафедри української мови і літератури. https://fisf.sspu.edu.ua/naukova-robota-umi Член Ради стейкхолдерів - Карпенко О. М. https://fisf.sspu.edu.ua/spivpratsia-z-стейкholderamy-ta-hostovi-zaniattia-umil
11	Україна	ГО «Інноваційні обрії України»	План роботи Регіональної філологічно-краєзнавчої лабораторії СумДПУ імені А.С. Макаренка.	Довідка члена ГО	Кириленко Н.І. (посвідчення члена ГО «Інноваційні обрії України» Міністерства юстиції України, від 01.01.2025р. № 000177) Участь у засіданнях і заходах ГО.
12	Україна	Сумський державний університет		Договір про співпрацю	Горболіс Л.М. Член редколегії фахового збірника “Філологічні трактати”. Гостьові лекції Пономаренко Н.П. https://fisf.sspu.edu.ua/newshostova-onlain-lektsiia-

					natalii-ponomarenko---po-toi-bik-ekrana-iak-pratsiuvaty-z-informatsiieiu-profesiino Участь у конференціях кафедри https://fisf.sspu.edu.ua/naukova-robota-um
13	Україна	Сумська філія ХНУВС		Договір про співпрацю	Участь у конференціях кафедри https://fisf.sspu.edu.ua/naukova-robota-um Рецензування науково-методичних праць (Василенко В.А., Зленко Н.М.)
14	Україна	Запорізький національний університет		Договір про співпрацю	Співорганізація та участь у конференціях кафедри https://fisf.sspu.edu.ua/naukova-robota-um https://fisf.sspu.edu.ua/images/2025/umil/plan_roboti_kafedri_na_2025-2026_nr_a7a29.pdf
15	Україна	Сумський регіональний центр підвищення кваліфікації		Договір про співпрацю	Рудь О.М. Лекції для слухачів Центру https://scpo.sumy.ua/1904-dlova-ukrayinska-mova.html
16	Україна	Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка		Договір про співпрацю	Горболіс Л.М. гостьові лекції https://fisf.sspu.edu.ua/new/s/gostova-lektsiya-z-ukrajinskoji-literaturi-kulturologichnij-analiz-literaturnogo-tekstu
17	Україна	Українська асоціація дослідників освіти	План роботи Регіональної філологічно-краєзнавчої лабораторії		Герман В.В. Сертифікат № 310 / 2025 від 1.01.2025
18	Україна	Криворізький педагогічний університет		Договір про співпрацю	Горболіс Л.М.: член спецради; гостьові лекції https://fisf.sspu.edu.ua/new/s/gostova-lektsiya-u-krivorizkomu-derzhavnomu-pedagogichnomu-universite

Розділ 5. НАУКОВА РОБОТА СТУДЕНТІВ

5.1. Показники науково-дослідної роботи та інноваційної діяльності студентів

№ з/п	Показники	Кількість одиниць
1.	Кількість опублікованих праць за участю студентів, усього	55
1.1.	з них, самостійно студентами	31
2.	Кількість студентів-учасників конкурсів студентських науково-дослідних робіт, усього	7
2.1.	з них, всеукраїнських конкурсів студентських НДР	7
2.2.	з них, міжнародних конкурсів студентських НДР	
3.	Кількість студентів-переможців, які одержали нагороди за результатами конкурсів студентських науково-дослідних робіт, усього	1
3.1.	з них, переможці Всеукраїнських конкурсів студентських НДР	1
3.2.	з них, переможці Міжнародних конкурсів студентських НДР	
4.	Кількість студентів-учасників олімпіад, усього	3
4.1.	з них, Всеукраїнських олімпіад	
4.2.	з них, Міжнародних олімпіад	3
5.	Кількість студентів-переможців, які одержали нагороди за результатами олімпіад, усього	3
5.1.	з них переможці Всеукраїнських олімпіад	
5.2.	з них, переможці Міжнародних олімпіад	3
6.	Кількість охоронних документів, отриманих за участю студентів, усього	
6.1.	з них, самостійно студентами	
7.	Кількість розробок, упроваджених студентами	4

Список публікацій

(укладено відповідно до послідовності, вказаної в таблиці, п 1)

1. Самостійні публікації студентів

1. Романченко А. Особливості формування медіаосвітньої компетентності учнів старшої школи під час дистанційного вивчення української мови. *Українські студії в європейському контексті*, №10, 2025. С. 162-169

<https://doi.org/10.31110/2710-3730/2025-10>

2. Маценко С. Інтермедіальний аспект осмислення «Енеїди» І. Котляревського : літературний і мультиплікаційний текст. *Науковий потенціал дослідника: філологічні та методичні пошуки* : зб. наукових праць викладачів і студентів. Вип. XIII / за заг. ред. Н. В. Гоголь. Глухів : Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, 2025. С. 140-145. https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1GuWnNDYJ3zfrR4K8VVueu4NkSTs2Jn28?fbclid=IwY2xjawKRjsRleHRuA2FlbQIxMQBicmlkETfwNTVJOWJ2U1YwOG9Xcm11AR51sgxDnUF3n-o9ULGXUetC_ZSvasyeDNn7FXdVt4Bsw485UsPobkKRJdDCCw_aem_pXmEj49VjAxBoMLpTMFZJA

3. Гончаров С. Методичні аспекти формування комунікативної компетентності старшокласників засобами фразеології. *Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «MODERN*

SCIENCE: TRENDS, CHALLENGES, SOLUTIONS». Ліверпуль, 2025. С. 255–261. <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2025/10/MODERN-SCIENCE-TRENDS-CHALLENGES-SOLUTIONS-16-18.10.25.pdf>

4. Гончаров С. Фразеологічні одиниці як засіб формування комунікативної компетентності старшокласників. *Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції «EUROPEAN CONGRESS OF SCIENTIFIC DISCOVERY»*. Мадрид, 2025. С. 164–168. <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2025/10/EUROPEAN-CONGRESS-OF-SCIENTIFIC-DISCOVERY-13-15.10.25.pdf>

5. Маценко С.М. ІКТ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ПІД ЧАС АНАЛІЗУ РОМАНУ СЕРГІЯ ЖАДАНА «ІНТЕРНАТ». “UNIVERSUM”. 2025 (у друці)

6. Прокопенко М. МОРАЛЬНА РЕФЛЕКСІЯ ПСИХОЛОГІЗМУ В РОМАНІ СЕРГІЯ ЖАДАНА «ІНТЕРНАТ» ЯК ЗАСІБ ВИХОВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ СТІЙКОСТІ УЧНІВ. Матеріали IX Міжнародної студентської наукової конференції «ГЛОБАЛІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ЗНАНЬ: МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ ТА ІНТЕГРАЦІЯ ГАЛУЗЕЙ НАУК». 07.11.2025. Черкаси, Україна. <https://archive.liga.science/index.php/conference-proceedings/issue/view/inter-07.11.2025>

7. Маценко С.М. ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ РОМАНУ ВАСИЛЯ ШКЛЯРА «ЧОРНИЙ ВОРОН. ЗАЛИШИНЕЦЬ». Матеріали IX Міжнародної студентської наукової конференції «ГЛОБАЛІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ЗНАНЬ: МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ ТА ІНТЕГРАЦІЯ ГАЛУЗЕЙ НАУК». 07.11.2025. Черкаси, Україна. <https://archive.liga.science/index.php/conference-proceedings/issue/view/inter-07.11.2025>

8. Венюкова Є. О. Роль діалектизмів у розвитку мовної та культурної свідомості учнів засобами мовно-літературного аналізу роману «Чорна рада» П. Куліша. Збірник матеріалів IX Усеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти». Суми, 2025. С. 232-240. <https://drive.google.com/file/d/1RZvMaagmR1GK96RKaziEdBHeWgDnFBQA/view>

9. Рудика Б. В. Вивчення діалектизмів на уроках української мови (на матеріалі першодруків П. Куліша). / Матеріали V Міжнародної славистичної конференції, присвяченої пам'яті святих Кирила і Мефодія: «Славистика в сучасному світі: методологічні й ціннісні орієнтири» / За заг. ред. О.О.Маленко. Харків – Шумен: ХНПУ; ХІФТ, 2025. С. 346–352. [https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/bitstream/123456789/5326/1/Kravets%20L Artificial Intelligence in Linguistics.pdf](https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/bitstream/123456789/5326/1/Kravets%20L%20Artificial%20Intelligence%20in%20Linguistics.pdf)

10. Романченко А. І. Діалекти в літературі: як письменники використовують народну мову (лінгвістичний та лінгводидактичний аспекти) / Матеріали V Міжнародної славистичної конференції, присвяченої пам'яті святих Кирила і Мефодія: «Славистика в сучасному світі: методологічні й ціннісні орієнтири» / За заг. ред. О.О.Маленко. Харків – Шумен: ХНПУ; ХІФТ, 2025.. С.342–345.

[https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/bitstream/123456789/5326/1/Kravets%20L Artificial Intelligence in Linguistics.pdf](https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/bitstream/123456789/5326/1/Kravets%20L%20Artificial%20Intelligence%20in%20Linguistics.pdf)

11. Рева А. Еволюція діалектів в українськомовному узусі / Матеріали V Міжнародної славистичної конференції, присвяченої пам'яті святих Кирила і Мефодія: «Славистика в сучасному світі: методологічні й ціннісні орієнтири» / За заг. ред. О.О.Маленко. Харків – Шумен: ХНПУ; ХІФТ, 2025.. С.151–155.

[https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/bitstream/123456789/5326/1/Kravets%20L Artificial Intelligence in Linguistics.pdf](https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/bitstream/123456789/5326/1/Kravets%20L%20Artificial%20Intelligence%20in%20Linguistics.pdf)

12. Білан М. Роль емоційного інтелекту у формуванні толерантної поведінки. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції “Європейські парадигми формування культури толерантності в освіті, медіа, мистецтві”. Запоріжжя, 2025 (у друці).

Тези студентів у збірнику матеріалів I Усеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогічна майстерність учителя та інноваційні стратегії навчання»

1. Чевюк А. Вплив академічної риторики на реалізацію принципів доброчесності в освітньому середовищі

2. Ярьєсковська А. Використання інтермедіального компоненту на уроках української літератури як засіб формування читацької компетентності старшокласників

3. Логвиненко А. Розвиток інтелектуально-творчого потенціалу обдарованих здобувачів освіти 10-11 класів на уроках української мови шляхом використання сучасних освітніх технологій
4. Романченко А. Формування медіаосвітньої компетентності через аналіз текстів масмедіа на уроках української мови
5. Яреськовська А. Академічна доброчесність в епоху ШІ
6. Бариш К. Інтеграція принципів академічної доброчесності у цифрове освітнє середовище педагога-дослідника
7. Венюкова Є. Інформаційно-комунікаційні технології у формуванні риторичної компетентності учнів старшої школи на уроках української мови
8. Гончаров С. Плагіат як виклик сучасній освіті: профілактика та шляхи подолання
9. Столбцова А. Особливості запровадження медіаграмотності під час вивчення української мови в старших класах
10. Красуля І. Музичний контент у творчості Сергія Жадана
11. Рудика Б. Специфіка інтерактивних методів навчання
12. Бариш К. Техніки професійної публічної промови
13. Федірко К. Штучний інтелект і українська мова: виклики та перспективи розвитку лінгвістичних технологій
14. Федірко К. Проблема риторичної етики у віртуальній педагогічній комунікації
15. Савченко К. Формування читацької компетенції в учнів під час вивчення сучасної дитячої літератури в ЗЗСО
16. Авраменко Н. Методичні прийоми формування духовно-естетичних цінностей старшокласників засобами сучасної української літератури (на прикладі творів О. Забужко, І. Роздобудько, В. Стуса)
17. Маценко С. Невербальна комунікація в епоху цифрових технологій
18. Маценко С. Експресивізація дуплексивів у паранормальному романі Юрія Андруховича «Коханці Юстиції»
19. Прокопено М. Мова спротиву: воєнна лексика як відображення колективного досвіду українців

2. Публікації у співавторстві з викладачами

1. Герман В. В., Логвиненко А. С. Технології інтерактивного навчання на уроках української мови з обдарованими учнями 10-11 класів. *Наукові записки. Серія : Педагогічні науки*. Кропивницький: Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2025. Випуск 217. С. 258-264. <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/issue/view/40/97>
2. Герман, В., Логвиненко, А. СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ 10-11 КЛАСІВ. *Наукові записки. Серія : Педагогічні науки*. Кропивницький : Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка, 2025. № 220 С. 162-168. <https://pednauk.cusu.edu.ua/index.php/pednauk/article/view/2347>
3. Герман В., Венюкова Є. Риторична компетентність здобувачів освіти: структурна модель і методологічні підходи до формування. *Слобожанський науковий вісник. Серія : Філологія*. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2025. № 12. (Прийнято до друку).
4. Громова Н. В., Котельницька Є.В. Лінгводидактичні основи розвитку креативного мислення в процесі вивчення української мови. *Global trends in science and education*. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. SPC "Sci-conf.com.ua". Київ, Україна. 2025. С. 774-777. URL: <https://sci-conf.com.ua/iii-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-global-trends-in-science-and-education-7-9-04-2025-kiyiv-ukrayina-arhiv/>.
5. Горболіс Л., Андрієнко Ю. Музичний вектор осмислення образу Софії Дорошенко у новелі Ольги Кобилянської «Valse melancolique». *Науковий потенціал дослідника: філологічні та методичні пошуки* : зб. наукових праць викладачів і студентів. Вип. XIII / за заг. ред. Н. В. Гоголь. Глухів : Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка, 2025. С. 103-109. <https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1GuWnNDYJ3zfrR4K8VVueu4NkSTs2Jn28?fbclid=IwY2xjawK>

[rjsRleHRuA2FlbQIxMQBicmlkETfwNTVJOWJ2U1YwOG9Xcm1AR51sgxDnUF3n-o9ULGXUetC_ZSvasyeDNn7FXdVt4Bsw485UsPobkKRJdDCCw_aem_pXmEj49VjAxBoMLpTMFZJA](https://www.researchgate.net/publication/381111111)

6. Кириленко Н., Прокопенко М. Формування емоційно-етичної компетентності учнів середніх класів під час вивчення воєнної літератури. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2024. № 6 (140). С. 209-220. <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/01/%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

7. Кириленко Н., Княжницька К. Формування національно-патріотичної компетентності старшокласників під час вивчення творчості Василя Стуса. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*. Випуск 1 (150). Одеса, 2025. С.83-89. <https://nv.pdpu.edu.ua/Magazinhttp://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/22912/1/Kyrylenko%20Nadiya.pdf>

8. Кириленко Н., Савченко К. Експресіоністично-модерна парадигма прози Миколи Хвильового. *Філологічні трактати*. 17 (1). Суми. 2025. С.196-206. [https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2025.17\(1\)-18](https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2025.17(1)-18)

9. Кириленко Н.І., Рудика Б.І. ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ МІЛІТАРНОЇ ПРОЗИ В 11 КЛАСІ. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2025. № 4 (144). С.254-266. <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/%D0%BA%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

10. Кириленко Н., Марченко Є. О. Емоційно-філософський вплив музики на особистість у новелі Ольги Кобилянської «Valse Melancolique». *Нотатки сучасної науки: електронний мультидисциплінарний науковий часопис*. № 21. Харків : СГ НТМ «Новий курс», 2025. С. 15-16. DOI: 1061718/nsn <https://www.newroute.org.ua/wp-content/uploads/nsn-21.pdf>

11. Кириленко Н.І., Маценко С.М. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ В НУШ. *Наукові записки НПУ*. 2025. (у друці)

12. Кириленко Н.І., Маценко С.М. Використання інноваційних технологій під час вивчення прози в 7 класі Нової української школи (на матеріалі повісті Григора Тютюнника «Климко»). *Філологічні студії в епоху глобалізаційних змін: європейський і національний контексти*. Вища школа менеджменту інформаційних систем (ISMA). “Izdevnieciba “Baltija Publishing” (м. Рига, Латвія, 2025 р.) (у друці).

13. Кумеда, О. П., Столбцова, А. О. (2025). Методичні аспекти запровадження медіаграмотності під час вивчення української мови в старших класах. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: педагогіка та психологія, (7). <https://doi.org/10.54929/2786-9199-2025-7-05-01>

14. Кумеда О.П., Бокатова А. Методичні підходи до вивчення діалектної лексики в шкільному курсі української мови. Матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції «ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ТА ІННОВАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ НАВЧАННЯ» (20-21 листопада 2025 р.) (у друці).

15. Рудь О., Грицай Є. Формування граматичної компетентності старшокласників під час вивчення порівняльних конструкцій. *Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти* : матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 28 травня 2025 року. Суми : СОІППО, 2025. С. 465-471 <https://drive.google.com/file/d/1RZvMaagmR1GK96RKaziEdBHeWgDnFBQA/view>

Тези студентів у співавторстві з викладачами у збірнику матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Педагогічна майстерність учителя та інноваційні стратегії навчання»

1. Бокатова А., Кумеда О. Методичні підходи до вивчення діалектної лексики в шкільному курсі української мови.

2. Рева А., Громова Н. Жанр есе як засіб формування комунікативної компетентності учнів старшої школи.

3. Андрієнко Ю., Горболіс Л. Художнє відображення проблеми вибору у п'єсі Володимира Винниченка «Чорна Пантера і Білий Медвідь».

4. Остапенко С., Рудь О. Специфіка інтегрованих уроків української мови в навчальній діяльності учнів.

5. Остапенко С., Громова Н. Академічна доброчесність – запорука високої якості освіти.

6. Гришина К., Громова Н. Академічна доброчесність як складова професійної етики сучасного педагога.
7. Федірко К., Громова Н. Ціннісно-етичні орієнтири академічної культури педагога-дослідника як чинник формування академічної доброчесності.
8. Федірко К., Кумеда О. Формування культуромовної компетентності старшокласників через навчання фонетичних та граматичних рис діалектизмів: теоретичні аспекти.
9. Крупеня Я., Кириленко Н. Використання інноваційних технологій під час вивчення «Слово о полку Ігоревім» в закладах загальної середньої освіти.

Перелік розробок, які впроваджено здобувачами освіти в звітному періоді році за межами ЗВО у практичну діяльність установ (підприємств) державної та / або комунальної форми власності

№ з/п	Назва розробки, її автор(и) (Прізвище, ініціали)	Рівень наукового результату (важливі показники, переваги над аналогами, економічний, соціальний ефект тощо)	Суб'єкт впровадження (назва, підпорядкованість, юридична адреса)	Дата акту впровадження (реквізити договору)	Обсяг отриманих коштів від суб'єкта впровадження або інший практичний результат впровадження
1	Матеріали кваліфікаційної роботи «Інформаційно-комунікаційні технології у формуванні риторичної компетентності учнів старшої школи на уроках української мови» Венюкова Єлизавета Олегівна , магістрантка факультету іноземної та слов'янської філології	У процесі впровадження у закладі використовували інтегровану методику для формування риторичної компетентності, яка включає три модулі: теоретичний (вивчення основ риторики та цифрових технологій), практичний (створення мультимедійних риторичних творів), рефлексивний (аналіз та оцінювання результатів). Кожен модуль передбачав використання специфічних ІКТ-інструментів та форм роботи, адаптованих до завдань риторичної освіти.	Степанівська селищна рада Підлісний ліцей Степанівської селищної ради Сумського району Сумської області (Підлісний ліцей)	06.10.2025 №01-36/140	Результати кваліфікаційного дослідження мають вагомий теоретичний та практичний цінність і надалі можуть бути використані в освітньому процесі учнів старших класів із метою вдосконалення освітнього процесу з української мови.
2	Матеріали кваліфікаційної роботи «Розвиток інтелектуально-творчого потенціалу обдарованих здобувачів освіти 10-11 класів на уроках	Матеріали кваліфікаційної роботи констатували, що інноваційні технології навчання як провідні складники освітнього процесу здатні стати тим фактором, який підвищить ефективність розвитку інтелектуально-креативного потенціалу	Відділ освіти, молоді та спорту Кириківської селищної ради Заводський ліцей Кириківської селищної ради (Заводський	27.10.2025 №01-18/319	Результати кваліфікаційного дослідження мають вагомий теоретичний та практичний цінність і надалі можуть бути

	української мови шляхом використання сучасних освітніх технологій» Логвиненко Аліна Сергіївна, магістрантка факультету іноземної та слов'янської філології	старшокласників на уроках української мови, а саме: забезпечить позитивну мотивацію здобуття знань, розширить та поглибить знання з мовних тем, дасть можливість самореалізації в творчій діяльності, активізує пізнавальний інтерес та рівень критичного мислення, зробить урок більш динамічним, засвідчить позитивні зміни в результативності знань учнів, що в подальшому допоможе стати конкурентоспроможними на ринку праці.	ліцей)		використані в освітньому процесі учнів старших класів із метою вдосконалення освітнього процесу з української мови.
3	Матеріали кваліфікаційної роботи «Есе як вид навчальної діяльності на уроках української мови у старших класах» Рева Аліна, магістрантка факультету іноземної та слов'янської філології	Матеріали кваліфікаційної роботи доводять, що впровадження інноваційних та інтерактивних технологій є вирішальним фактором для підвищення інтелектуально-креативного потенціалу старшокласників, а саме у написанні есе, оскільки це сприяє підвищенню мотивації до письмової діяльності, формуванню навичок логічного структурування тексту, розвитку критичного мислення та удосконаленню рефлексивних умінь через застосування інтегрованої методики та ІКТ-інструментів.	Есманська селищна рада Комунальний заклад Есманської селищної ради «Есманська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів» (Есманська ЗОШ І-ІІІ ступенів)	07.11.2025 №01-28/358	Результати кваліфікаційного дослідження мають вагомий теоретичний та практичний цінність і надалі можуть бути використані в освітньому процесі учнів старших класів із метою вдосконалення освітнього процесу з української мови.
4	Матеріали кваліфікаційної роботи «Формування медіаосвітньої компетентності учнів старшої школи під час дистанційного навчання української мови»	У процесі впровадження використовувалася інтегрована методика, спрямована на формування медіаосвітньої компетентності учнів старшої школи в умовах дистанційного навчання. Вона була структурована на чотири взаємопов'язані блоки (теоретичний, технологічний,	Ліцей №29 Оболонського району м. Києва імені Петра Калнишевського	№01-37/117 від 05.11.2025	Результати кваліфікаційного дослідження мають вагомий теоретичний та практичний цінність і надалі можуть бути використані в освітньому

	Романченко Альона Іванівна, магістрантка факультету іноземної та слов'янської філології	практичний, аналітико-рефлексивний), які передбачали роботу з медіаресурсами та сучасними платформами дистанційного навчання. Застосування цієї методики значно сприяло розвитку критичного мислення та інформаційної культури, формуванню навичок аналізу й створення медіатекстів, а також удосконаленню мовленнєвої компетентності у контексті медіакомунікації.			процесі учнів старших класів із метою вдосконалення освітнього процесу з української мови.
--	---	--	--	--	---

Студенти-учасники конкурсів студентських науково-дослідних робіт

На конкурс студентських наукових робіт «Молода наука СумДПУ імені А. С. Макаренка» у 2025 році було подано такі роботи:

1. Логвиненко А. Розвиток творчого потенціалу здобувачів освіти 5-9 класів на роках української мови як один із пріоритетних напрямів сучасної освіти (кер. зав. каф. Герман В.В.).
2. Котельницька Є. Концепт свобода в драматургії Лесі Українки (наук. кер. – проф. Л. Горболіс).
3. Яценко С. Функціонально-стилістичні особливості військової лексики в інтернет-виданнях (наук. кер. – доц. Рудь О.М.).
4. Прокопенко М. Формування емоційно-етичної компетентності учнів середніх класів під час вивчення воєнної літератури (наук. кер. – доц. Кириленко Н.І.).
5. Савченко К. Експресіоністично-модерна парадигма прози Миколи Хмільового (наук. кер. – доц. Кириленко Н. І.).
6. Волик А. Вивчення екзотизмів у біблійному тексті на уроках української мови (наук. кер. – доц. Кумеда О. П.).
7. Бариш К. Використання штучного інтелекту на уроках мовно-літературної галузі (на прикладі нейромереж Kazka Fun та ChatGPT) (наук. кер. – доц. Громова Н. В.)

Студенти-переможці, які одержали нагороди за результатами конкурсів студентських науково-дослідних робіт

1 місце за суспільним напрямом у конкурсі студентських наукових робіт «Молода наука СумДПУ імені А. С. Макаренка» у 2025 посіла **Бариш К.** “Використання штучного інтелекту на уроках мовно-літературної галузі” (на прикладі нейромереж Kazka Fun та ChatGPT) (наук. кер. – доц. Громова Н. В.)

Студенти - переможці міжнародних конкурсів

Студентка **Прокопенко М.** посіла II місце в Усеукраїнському турі Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (березень 2025 року) та I місце в обласному турі Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (січень 2025 року)

Студентка **Савченко К.** посіла II місце в Усеукраїнському турі Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Т. Шевченка та I місце в обласному турі Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Т. Шевченка (березень, 2025, науковий керівник - Н.І. Кириленко).

Студентка **Цибульник Н.** посіла II місце у Міжнародному конкурсі есе «Мій Шевченко», березень 2025 та II місце в обласному турі Міжнародного мовно-літературного конкурсу імені Т. Шевченка (науковий керівник - Н.І. Кириленко).

Розділ 6. ПРОПОЗИЦІЇ

6.1. Зауваження та пропозиції щодо забезпечення організації та координації наукового процесу у СумДПУ імені А. С. Макаренка до Директорату науки МОН України, основні труднощі та недоліки в роботі при провадженні наукової та науково-технічної діяльності у 2025 році. Пропозиції та зауваження щодо налагодження більш ефективної роботи в організації цих процесів

Потребує активізації:

- публікаційна діяльність викладачів у базах Web of Science та Scopus (усі викладачі кафедри);
- грантова діяльність (усі викладачі кафедри);
- участь у виконанні міжнародних проєктів (усі викладачі кафедри);
- активізація участі викладачів у програмах міжнародної академічної мобільності (заняття в літніх та інших школах інших закладів освіти; навчально-наукове стажування та ін.), у грантовій діяльності (усі викладачі кафедри);
- підготовка монографій, підручників, посібників (усі викладачі кафедри);
- редакційна діяльність у закордонних збірниках наукових праць (Горболіс Л. М.);
- інтеграція результатів науково-педагогічної діяльності кафедри в міжнародний освітньо-науковий простір (усі викладачі кафедри);
- продовження співпраці із кафедрами вітчизняних ЗВО, НДІ НАН та НАПН України, закордонними кафедрами-партнерами(усі викладачі кафедри).

6.2. Перспективи розвитку наукової діяльності на кафедрі (які конкретно зміни пропонуються у порівнянні із досягненнями попередніх 2022, 2023 і 2024 років).

Стратегічною метою діяльності кафедри визначено підготовку учителя відповідно до Плану відновлення України, реалізації вимог Концепції Нової української школи, а саме:

- підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників університету та інших ЗВО, яку може здійснювати Регіональна філологічно-краєзнавча лабораторія кафедри української мови і літератури (усі викладачі кафедри);
- оновлення актуальної інформації про публікаційну активність науково-педагогічних працівників, зокрема в пошуковій системі Google Scholar (усі викладачі кафедри);
- опублікування у фахових українських та іноземних журналах, які входять у наукометричні бази, матеріалів наукових досліджень викладачів (усі викладачі кафедри);
- продовження участі викладачів у редакційній колегії фахового видання України Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія (Рудь О. М., Горболіс Л. М.), Філологічні трактати (Горболіс Л. М.);
- керівництво науковими роботами школярів у Малій академії наук (Герман В. В., Кириленко Н. І., Горболіс Л. М.);
- проведення планових конференцій (усі викладачі кафедри);

– підготовка студентів до участі у конкурсах студентських наукових робіт (усі викладачі кафедри).

Додаток 9

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної (наукової) роботи
 _____ проф. Ольга КУДРІНА

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА РОЗРОБОК КАФЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ НА 2026 РІК

№ з/п	Назва НДР, категорія роботи (фундаментальна/прикладна), № державної реєстрації	Науковий ступінь, вчене звання, ПБ керівника НДР та основних виконавців	Підстава для виконання (№, дата документу)	Терміни виконання НДР (роки)	Очікувані результати в поточному році (зазначити конкретні наукові результати)
1.	Текст у сучасній освітньо-науковій парадигмі: теорія і практика (Реєстраційний номер 0124U000571); прикладна	Доктор філологічних наук, професор Горболіс Л.М. - керівник НДР з 1.01.2025	Протокол № 6 від 26 листопада 2024 року засідання кафедри	2024-2027 рр.	Статті у фахових виданнях, <i>Web of Science</i> з теми НДР.
		Кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови і літератури Герман В.В. - виконавець НДР			Статті у фахових і закордонному виданнях, одна стаття <i>Web of Science</i> з теми НДР.
		Кандидат філологічних наук, доцент Кириленко Н.І. - виконавець НДР			Статті у фахових і закордонному виданнях, одна стаття <i>Web of Science</i> з теми НДР
		Кандидат філологічних наук, доцент Рудь О.М. - виконавець НДР			Статті у фахових і закордонному виданнях, одна стаття <i>Web of Science</i> з теми НДР.
		Кандидат філологічних наук, доцент Кумеда О.П. - виконавець НДР			Статті у фахових і закордонному виданнях, одна

					стаття <i>Web of Science</i> з теми НДР.
		Кандидат педагогічних наук, доцент Громова Н.В. - виконавець НДР			Статті у фахових і закордонному виданнях, одна стаття <i>Web of Science</i> з теми НДР

Завідувач кафедри

Вікторія ГЕРМАН

Додаток 10
Перелік об'єктів інтелектуальної власності, створених працівниками СумДПУ імені
А. С. Макаренка
за рахунок робочого часу за 2025 рік
факультет іноземної та слов'янської філології
кафедра української мови і літератури

Реєстраційний №	Назва ОІВ	Категорія ОІВ	Розробник ОІВ (Прізвище, ім'я, по батькові автора повністю). Науковий ступінь та посада.	Обсяг ОІВ	Рік створення ОІВ	Наявність документу, який підтверджує якість ОІВ, № протоколу	Де і коли впроваджено ОІВ	Галузі можливого застосування
	Інтерактивні технології на уроках української мови під час вивчення синтаксису в старшій школі	Навч.-метод. посібник	Герман Вікторія Василівна , кан.філол. наук, доц., зав. каф. укр. мови і літ.; Андрійченко Софія, магістр філології.	3 др. арк.	2025	Рішення вченої ради СумДПУ (протокол № 6 від 27 січня 2025 року)	СумДПУ, 2025 р. Уманський держ. пед унів. ім П. Тичини, 2025 р.	Педагогічні ЗВО
Анотація: У навчально-методичному посібнику окреслено теоретичні засади інтерактивного навчання, проаналізовано нормативно-правову базу й підручники з української мови в аспекті можливостей інтерактивного навчання як засобу розвитку синтаксичних умінь і навичок учнів, подано комплекс вправ і завдань, що охоплюють царину методики навчання синтаксису української мови в старшій школі із застосуванням інтерактивних методів. Адресовано науковцям, учителям, студентам, усім, хто цікавиться синтаксисом української мови та методикою його викладання.								
	Синтаксис української мови: типологія, семантика, модальність, методологія	Хрестоматія	Герман Вікторія Василівна , кан.філол. наук, доц., зав. каф. укр. мови і літ.	7 др. арк.	2025	Рішення вченої ради СумДПУ (протокол № 8 від 24 лютого 2025 року).	СумДПУ, 2025 р.	Педагогічні ЗВО
Анотація: У хрестоматії подано наукові розвідки В. Герман, матеріали кваліфікаційних та інших досліджень здобувачів, здійснених під керівництвом В. Герман, у яких систематизовано актуальні аспекти синтаксису простого й складного речень, охоплено царину типології, семантики, модальності речення, методики навчання синтаксису української мови в 9 класі. Хрестоматія адресована науковцям, викладачам, учителям, студентам, усім, хто цікавиться синтаксисом української мови.								
	Українська література	Навчальний	Горболіс Лариса	10 др. арк.	2025	Рішення вченої ради	Полтавський національ	Педагогічні ЗВО

	кінця XIX - початку XX ст.	посібник	Михайлівна, д. філол. н., проф. каф. української мови і літератури			СумДПУ (протокол № 2 від 29 вересня 2025 року).	ний педагогічний університет імені В. Г. Короленка	
Анотація: У навчальному посібнику Л. Горболіс подані статті, присвячені актуальним питанням творчості українських письменників кінця XIX – початку XX ст., запропоновані теми для обговорення на семінарських заняттях та самостійного чи індивідуального опрацювання. Навчальний посібник містить питання підсумкового контролю, список рекомендованої літератури, додаткові матеріали, що сприятимуть ефективній організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Посібник адресований студентам, аспірантам, викладачам вишів, учителям шкіл.								
	Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Фонологія. Орфоепія	навчально-методичний посібник	Рудь О. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури	6,74 др. арк.	2025	Рішення вченої ради СумДПУ (протокол № 11 від 26 травня 2025 року)	Сумський ОІППО	Педагогічні ЗВО
Анотація: Навчально-методичний посібник О. Рудь укладено відповідно до чинної програми курсу «Сучасна українська літературна мова» філологічних факультетів педагогічних університетів. У посібнику подано програму та структуру навчальної дисципліни, завдання для практичних занять, які систематизовано за основними темами розділів курсу – «Фонетика. Фонологія», «Орфоепія». До кожної теми курсу передбачено стислий виклад основних термінів і понять, запитання і завдання для самоконтролю, практичні завдання, тестові завдання. Окремо подано підсумкові контрольні роботи, завдання для самостійної роботи, програмові вимоги до підсумкової атестації, схеми і зразки лінгвістичного аналізу. Навчально-методичний посібник стане корисним як для студентів філологічних факультетів, так і для викладачів закладів вищої освіти та вчителів української мови.								
	Особливості вивчення українського дисидентського дискурсу (на матеріалі лірики Василя Стуса)	навчально-методичний посібник	Кириленко Н.І., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури	4 др. арк.		Рішення вченої ради СумДПУ (протокол № 6 від 27 січня 2025р.)	Сумський ЗЗСО 15	
Анотація. У посібнику Кириленко Н.І., Княгницької К.Є. міститься інформація про зміст і особливості вивчення творчості українських дисидентів на матеріалі лірики Василя Стуса, науковий матеріал до лекцій, методичні рекомендації, завдання творчого характеру, тестові завдання для перевірки знань, список рекомендованої літератури. Посібник призначений для студентів-філологів закладів вищої освіти, учителів закладів загальної середньої освіти.								
	Старослов'янська мова та історична граматики української		Кумеда О.П., кандидат філологічних наук, доцент	2 др. арк.		Рішення вченої ради СумДПУ	СумДПУ, 2025 р.	Педагогічні ЗВО

Додаток 4

Звіт про діяльність регіональної філологічно-краєзнавчої лабораторії у 2025 році

Мета діяльності лабораторії: методична, наукова, освітньо-консультативна, громадсько-культурна діяльність в Університеті та закладах-партнерах (вітчизняних і зарубіжних); сприяння поширенню та популяризації української мови в усіх галузях суспільного життя Сумської області; літературного краєзнавства, підвищення педагогічної майстерності вчителя української мови і літератури, зарубіжної літератури; узагальнення педагогічного досвіду та його презентація академічній спільноті; сприяння формуванню наукового потенціалу молоді Сумщини, залучення студентів та учнів до вивчення творчості письменників рідного краю, стимулювання науково-педагогічних кадрів і здобувачів Університету до створення нових знань та їх ефективного використання в національних інтересах.

Керівник лабораторії: Кириленко Н.І., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

У 2025 році діяльність лабораторії була спрямована на дослідження актуальних питань мовно-літературної освіти, освітніх технологій особистісно-професійного розвитку вчителя української мови і літератури, формування і розвитку педагогічної майстерності учителя нової української школи; актуальних напрямів літературного краєзнавства, лінгводидактики, методики навчання української літератури; технологій формування української культуромовної особистості фахівця.

Основні наукові результати лабораторії включають:

3. Участь у міжнародних грантових конкурсах

3.1. (подані заявки):

1. РИТОРИЧНА КУЛЬТУРА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ І ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЗМІН: ЄВРОПЕЙСЬКІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ ЦІННОСТІ (Rhetorical culture of students and civil servants in the context of crisis changes: european and national values). ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH. Type of action: ERASMUS-LS. Proposal number: 101237534. Proposal acronym: RCul-EU

2. Академічна культура сучасного менеджера освіти в європейському та вітчизняному вимірах (Academic Culture of Modern Education Manager in European and Domestic Dimensions). Erasmus+ (ERASMUS+) Call: ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH Project: 101240323 — ACEM

3. “Uniting the Youth of Slobozhanshchyna: The Formation of National and Cultural Identity through Dance Practices of the Calendar-Ritual Cycle, with a Focus on Gender-Specific Aspects of the Region’s Ethnography”. Канадський Фонд місцевих ініціатив – Україна (2025) (CFLI)

4. Міжнародна співпраця та участь у спільних дослідницьких проєктах:

Рудь О. М. Науково-педагогічне стажування «Стратегії розвитку філологічної освіти в країнах ЄС та Україні» 24 лютого – 6 квітня 2025 року (м. Рига, Латвійська Республіка) Наказ № 83 від 11.02.2025, сертифікат № FSI-240214-ISMA від 06.04.2025

Горболіс Л. М. Науково-педагогічне стажування «Стратегії розвитку філологічної освіти в країнах ЄС та Україні» 24 лютого – 6 квітня 2025 року (м. Рига, Латвійська Республіка) Наказ № 83 від 11.02.2025 сертифікат №

Громова Н. В. Круглий стіл «Педагогічний поворот у корпусній лексикографії: європейські практики в епоху штучного інтелекту» в межах проєкту “European Studies for Supporting Polish Education and Research in Digital Transformation: Interdisciplinary Approach (ESPERIDTA)”, (Грантова угода 101172710 – ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH)

Сертифікат WSR 01-2025-41 (30 годин)

Кириленко Н. І., Герман В. В., Кумед О. П. «Передові досягнення вітчизняної та зарубіжної філологічної науки». 2025.29–30 жовтня 2025 року м. Рига, Латвійська Республіка. Підвищення кваліфікації (15 годин – 0,5 кредиту ECTS)

<https://ouci.dntb.gov.ua/>

Сертифікати - у грудні

Є. Марченко проходить мовне стажування в Міністерстві закордонних справ України. Термін: 8.10.2025-8.02-2026. Узяла участь у підготовці й проведенні Дня гагаузької культури в Дипломатичній академії України та Ukrainian WOW.

М. Прокопенко опановує під час осіннього семестру 2025 року курс «Основи квантитативної лінгвістики: підходи, інструменти, кейси», (Фінський проєкт із цифрової української філології).

Таранюк Д. Навчальний курс «Корпусна соціолінгвістика: варіантність у слов'янських мовах» проєкту Єнського університету імені Фрідріха Шиллера (весняно-літній семестр 2025 року). Координатор: Громова Н.В. Сертифікат №5-CS-2025.

Є. Марченко виконала програму навчання в Міжнародному курсі від Гарвардського університету iLanguage Live Training та завершила двомісячний онлайн-курс від Гарвардського університету “Rhetoric: The Art of Persuasive Writing and Public Speaking” (Риторика: мистецтво переконливого письма та публічного мовлення) (Відень, 2025). Координатор: Герман В.В.

Маценко С. Осіння школа академічної мобільності з міжнародною участю «Сучасні освітні й лінгвістичні практики у дискурсі міждисциплінарних студій» у межах ініціативи об'єднання інституцій-партнерів «Педагогічна синергія» з 17.11.2025 р. – 15.12.2025 р. Координатор - Кириленко Н.І.

Кириленко Н. І., Герман В. В., Кумед О. П. Міжнародна наукова конференція “Передові досягнення вітчизняної та зарубіжної філологічної науки”. 2025.29–30 жовтня 2025 року м. Рига, Латвійська Республіка.

<https://ouci.dntb.gov.ua/>

Сертифікати - у грудні.

Громова Н.В. Вища освіта у період воєнного стану: сучасні виклики та проблемні питання: Міжнародна науково-практична конференція. Науково-дослідний інститут публічного права, 22 березня 2025 р. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2025.

5. Проведення міжнародних заходів:

Кириленко Н.І. Проведення XXXVI сесії Міжнародного наукового товариства імені Шевченка.

Членство в редколегіях закордонних монографій

Герман В.В., Громова Н.В., Кириленко Н.І. - члени редколегії закордонної монографії “Філологічні студії в епоху глобалізаційних змін : європейський і національний контексти. Рига : “Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2025.

https://cuesc.org.ua/images/informlist/mono_ISMA_SumDPU_fil_ukr.pdf

VIII міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід». Суми, 15-16 травня 2025 року.

Усеукраїнська наукова конференція «Європейські парадигми формування культури толерантності в освіті, медіа, мистецтві» (Спільно з Запорізьким національним університетом в аспекті участі в Еразмус+ Жан Моне № 101127848 «Європейський досвід формування культури толерантності в українській перспективі: освіта, медіа, мистецтво») 25-26 вересня 2025 року.

Участь та переможці Міжнародного (Савченко К. (2 місце) та Савченко К. (1 місце), Цибульник К. (2 місце) обласного етапу мовно-літературного конкурсі імені Т. Шевченка, переможець Міжнародного конкурсу есе «Мій Шевченко» (Цибульник Н. (2 місце) – наук. кер. – доцент Кириленко Н.І.); переможець Міжнародного конкурсу з української мови імені П. Яцика (Прокопенко М.) – наук. кер. Рудь О.М.

6. Проведення комунікаційних заходів (відкритих лекцій, семінарів та науково-популярних заходів тощо):

Гостьові лекції: Гостьова лекція “Мовнокомунікативна культура в розмовному блозі: як захоплювати, переконувати та взаємодіяти з аудиторією” Носенко Людмила Олександрівна, учитель

української мови та літератури КУССШ №7, учитель першої категорії, сертифікований учитель НУШ.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-nosenko-lyudmili-oleksandrivni-uchitelya-ukrajinskoji-movi-ta-literaturi-kusssh-no7-uchitelya-pershoji-kategoriji-sertifikovanogo-uchitelya-nush>

Гостьова лекція “Основні принципи академічної доброчесності як мовнокомунікативна культура особистості”. Кокадей Максим Іванович, учитель української мови та літератури КУССШ №7, учитель вищої категорії, старший учитель.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-integrovana-lektsiya-kokadeya-m-i-uchitelya-ukrajinskoji-movi-ta-literaturi-kusssh-no7-uchitelya-vishchoji-kategoriji-sertifikovanogo-uchitelya-nush>

Гостьова лекція «Сучасний урок української мови: від ідеї до результату». Басва Алла Василівна, учитель української мови і літератури КЗ Сумський ліцей №33 Сумської міської ради.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-baevoji-alli-vasilivni-suchasnij-urok-ukrajinskoji-movi-vid-ideji-do-rezultatu>

Гостьова лекція «По той бік екрана: як працювати з інформацією професійно». Наталія Пономаренко, докторка філософії, старша викладачка кафедри журналістики та філології Сумського державного університету, медіатренерка. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/hostova-onlain-lektsiia-natalii-ponomarenko---po-toi-bik-ekrana-iak-pratsiuvaty-z-informatsiieiu-profesiino>

Гостьова лекція “Творчість Лесі Українки” 25 лютого 2025 р. доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри української літератури Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка Світлани Ленської. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-z-ukrajinskoji-literaturi-lesya-ukrajinka-i-modernizm>

Гостьова лекція 6 березня 2025 року «Традиції і новаторство в українській літературі» доктора філологічних наук, старшого наукового співробітника Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України Ірини Приліпко. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-z-ukrajinskoji-literaturi-traditsiji-i-novatorstvo-v-ukrajinskij-literaturi>

Гостьова лекція «Концепт СВОБОДА у воєнній поезії США та України» доктора філософії, старшого викладача кафедри германської філології Факультету романо-германської філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка Михайла Пилинського 19 вересня 2025 р. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-pro-svobodu-v-amerikanskij-ta-ukrajinskij-poezi>

Гостьова лекція «Архетипи родинно-побутової творчості Сумщини» Сергієнко Н.В., учителя української мови та літератури Сумського ЗЗСО 15., 13 жовтня 2025 <https://fisf.sspu.edu.ua/news/khakaton-literaturne-kraeznavstvo-u-vimiri-osvitnoji-paradigmi-ta-suchasnikh-viklikiv> .

Гостьова лекція «Музей письменників Сумщини як осередок краєзнавчої роботи в ЗЗСО» Гончаренко С.О., директора школи та вчителя української мови і літератури, у музеї письменників.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/khakaton-literaturne-kraeznavstvo-u-vimiri-osvitnoji-paradigmi-ta-suchasnikh-viklikiv>

Гостьова лекція “Література Сумщини в умовах воєнного стану: тематика, видання, проекти” з літературного краєзнавства кандидата філологічних наук, доцента СумДУ, керівника краєзнавчого відділу ОЦПО та РТМ, голови Сумської організації спілки письменників України П'ятаченка Сергія Васильовича, 4 березня 2025 р. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/literatura-sumshchini-v-umovakh-voennogo-stanu-tematika-vidannya-proekti>

Гостьова лекція Лихошапки Оксани Петрівни на тему «Інтерактивні методи навчання на уроках української мови та літератури – один із напрямів активізації пізнавальної діяльності учнів».

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-na-temu-interaktivni-metodi-navchannya-na-urokakh-ukrajinskoji-movi-ta-literaturi-odin-iz-napryamiv-aktivizatsiji-piznavalnoji-diyalnosti-uchniv>

27 травня 2025 року відбулася гостьова лекція професора Романа Міняйла (доктора філологічних наук, професора кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради) на тему «Демінутивні жителів Слобідської України в в концептуалізації етнорегіональної картини світу».

Гостьова лекція «Територіальні діалектизми в сучасній українській мові» кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту

Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Литвиненко Яни Олександрівни, 26 березня 2025 року <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-dotsenta-litvinenko-ya-o-na-temu-teritorialni-dialektizmi-v-suchasnij-ukrajinskij-movi-v-konteksti-navchalnogo-kursu-suchasna-ukrajinska-literaturna-mova>

Гостьова лекція «Типологія лінгвістичних словників» вчителя української мови і літератури, зарубіжної літератури Сумського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів №26 Гуніної Альони Сергіївни, 15 квітня 2025 року. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-tipologiya-lingvistichnikh-slovnikiv-vchitelya-ukrajinskoji-movi-i-literaturi-zarubizhnoji-literaturi-guninoji-aroni-sergijivni>

Члени Лабораторії провели такі відкриті лекції для здобувачів освіти, освітніх закладів різних рівнів, стейкхолдерів тощо:

Відкрита лекція на тему «Теоретико-практичні аспекти інтерпретації літературного твору з біографічною основою» доктора філологічних наук, професора кафедри української мови і літератури Горболіс Лариси Михайлівни для здобувачів вищої освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка (19.02.2025).

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-z-ukrajinskoji-literaturi-teoretiko-praktichni-aspekti-interpretatsiji-literaturnogo-tvoru-z-biografichnoyu-osnovoyu>

Відкрита лекція на тему «Культурологічний аналіз літературного тексту» доктора філологічних наук, професора кафедри української мови і літератури Горболіс Лариси Михайлівни для студентів бакалаврського й магістерського рівнів вищої освіти ОПП «Філологія (Українська мова і література)», «Середня освіта (Українська мова і література)», ОПП Середня освіта (Українська мова і література та мова і літ. (англійська), Середня освіта (Українська мова і література та мова і література (німецька) Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (26.02.2025).

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-z-ukrajinskoji-literaturi-kulturologichnij-analiz-literaturnogo-tekstu>

Творча зустріч з нагоди Шевченківських днів і Всесвітнього дня поезії Надії Кириленко та студентка-практикантки Світлани Маценко зі здобувачами освіти Сумської ЗОШ №3 (11.03.2025).

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/tvorcha-zustrich-z-nagodi-shevchenkivskikh-dniv-i-vsesvitnogo-dnya-poeziji>

Відкрита лекція на тему «Комунікативні стратегії в системі управлінської діяльності керівника» кандидата філологічних наук, доцента кафедри української мови і літератури Рудь Ольги Миколаївни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 073 Менеджмент освітньо-професійної програми Менеджмент і адміністрування денної форми навчання Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (10.05.2025).

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-dotsenta-kafedri-ukrajinskoji-movi-i-literaturi-rud-o-m-komunikativni-strategiji-v-sistemi-upravlinskoji-diyalnosti-kerivnika>

організацію та проведення конференцій:

(У співпраці з Комунальним закладом Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти проведено III Всеукраїнську науково-практичну онлайн-конференцію «Національна безпека України в освітній сфері: виклики, цінності, досвід» (Суми, 19 лютого 2025 року).

У співпраці з Комунальним закладом Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти проведено IX Усеукраїнську науково-практичну конференцію «Інноваційні технології розвитку особистісно-професійної компетентності педагогів в умовах післядипломної освіти» (Суми, 28 травня 2025 року).

У співпраці з Глухівським національним педагогічним університетом імені Олександра Довженка проведено VII Усеукраїнську студентсько-викладацьку науково-практичну інтернет-конференцію з міжнародною участю «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ» (ГЛУХІВ, 13–14 лютого 2025 р.).

У співпраці з Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини проведено Всеукраїнську студентську науково-практичну конференцію «Актуальні проблеми лінгвістики та лінгводидактики» (Умань, 2–3 квітня 2025 року).

Обласна науково-практична конференція молодих учених «Фольклорно-літературне краєзнавство: регіональний дискурс», 12.11.25);

наукових семінарів (обласний науковий семінар «Сумщина в історико-філологічному вимірі» в межах Днів науки, Кириленко Н.І., Герман В.В., 9.05.25,
 регіональний науково-методичний семінар "НУШ в дії: особливості навчання і виховання в умовах війни", Громова Н.В. 22.04.25,
 обласний науковий семінар «Діалекти Сумщини в діахронії та синхронії», Кумеда О.П., листопад, 2025,
 науковий семінар «Роль філологічного краєзнавства у формуванні громадянської компетенції», Кириленко Н.І., 14.10.25,
 -семінар-дискусія у філологічній онлайн-кав'ярні «Українська мова в інформаційному просторі», 20.03.25, Герман В.В.);
майстер-класів («Компетентнісний підхід до вивчення літературного краєзнавства», Кириленко Н.І., 12.11.25);
круглих столів ("Культурні коди еміграційної літератури" до дня краєзнавства, 29.05.25, Кириленко Н.І., «Синтаксична організація безполучникових конструкцій як репрезентантів фольклорного дискурсу», 12.11.25, Герман В.В., «Словники України: історія та сучасність», Рудь О. М., квітень 2025 року.);
фахових конкурсів (Всеукраїнський конкурс есе «Мовна свідомість українців», 20.11.25);
проектів (проект: «Казковий фронт: проти булінгу», студенти 242 гр., 14.04.25.);
дискусійних платформ («Педагогічна майстерність учителя та інноваційні стратегії навчання», 21.11.25, міжмистецька панель, Горболіс Л.М., студенти);
хакатонів («Літературне краєзнавство у вимірі освітньої парадигми та сучасних викликів», Н. Кириленко, 14.10.25);
воркшопів («Літературне краєзнавство як засіб формування національної ідентичності», 22.05.25 – Н.І. Кириленко; «Цифрові інструменти в професійній діяльності вчителя-словесника», 16.05.25, Громова Н.В., «Історико-етимологічний воркшоп», Кумеда О.П., студенти);
мітанів ("Інновації в навчанні української літератури в середніх класах", 23.05.25, Кириленко Н.І.);
Шевченківських днів (щорічні обласні Шевченківські читання «Творчість Тараса Шевченка в духовно-національному вимірі сьогодення», Кириленко Н.І.);
народознавчих вебквестів (самоврядування);
панельних дискусій («Навчання поза аудиторією: мобільність і неформальна освіта», Прокопенко М., Маценко С.);
літературно-краєзнавчих квізів (Кириленко Н.І., студенти);
риторичних майстерок (Герман В.В., студенти);
орфографічних калейдоскопів (Рудь О.М., студенти).
 За звітний період опубліковано 6 публікацій у популярних наукових виданнях та медіа, 4 публікації у провідних наукових виданнях (Scopus / WoS), 6 публікацій у фахових виданнях.

Бібліографічний опис публікацій:

8 Публікації у популярних наукових виданнях та медіа:

Рудика Б. В. Вивчення діалектизмів на уроках української мови (на матеріалі першодруків П. Куліша). / Матеріали V Міжнародної славистичної конференції, присвяченої пам'яті святих Кирила і Мефодія: «Славистика в сучасному світі: методологічні й ціннісні орієнтири» / За заг. ред. О.О.Маленко. Харків – Шумен: ХНПУ; ХІФТ, 2025. С. 346–352.
https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/bitstream/123456789/5326/1/Kravets%20L_Artificial_Intelligence_in_Linguistic.pdf

Крупеня Я. Використання інноваційних технологій під час вивчення "Слова о полку Ігоревім в ЗЗСО". «Педагогічна майстерність учителя та інноваційні стратегії навчання»: матеріали І Всеукраїнська науково-практична конференції з обміну досвідом (20-21 листопада 2025 р.).

П'ятаченко С.В. Назви картин та віршовані підписи до картин Марії Примаченко в контексті традиційної культури України. Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Культура і мистецтво: від традиційності до модерності» (1 квітня 2025 р.). Київ, 2025. С. 22-24.

П'ятаченко С.В. Переклад Миколи Зерова поеми Юліуша Словацького «Мазепа» у контексті європейської літературної «мазепіани». Музейний форум «Микола Зеров – український інтелектуал та

лідер неокласиків» до 135-річчя від дня народження Миколи Зерова (14 травня 2025 року). Кролевець, 2025. С.15-20.

Цибульник Н. Воєнна література як важливий засіб формування особистості учнів. «Педагогічна майстерність учителя та інноваційні стратегії навчання»: матеріали І Всеукраїнська науково-практична конференції з обміну досвідом (20-21 листопада 2025 р.).

П'ятаченко С.В., Руденко В.С. Фейки і маніпулювання інформацією в соціальних мережах в умовах війни. Збірник наукових праць IV Науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Сучасний масовокомунікаційний простір: історія, реалії, перспективи». Суми : Сумський державний університет, 2025. 216 с.. 2025. С. 39-44.

9 Публікації у провідних наукових виданнях (Scopus / WoS):

1. Moyseyenko, I., Odobetska, I., Kovalenko, A., Mozalov, V., **Rud, O.** Analysing Fake News through Linguistics: Detecting Manipulation Tactics. Metaverse Basic and Applied Research. 2025; 4:162. Editorial: AG Editor (Argentina) (**Scopus**)

<https://mr.ageditor.ar/index.php/mr/article/view/162/318>

DOI: <https://doi.org/10.56294/mr2025162>

2. Hrona, N., Semenog, O., **Kharchenko, I.**, Ostroha, M., Momot, R., & Semenikhina, O. (2025). ChatGPT in Native Language Teaching: Local Ukrainian Experience. 2025 MIPRO 48th ICT and Electronics Convention, 747–752. (**Scopus**) DOI: <https://doi.org/10.1109/MIPRO65660.2025.11131900>

3. Tkachuk, S., **Hromova, N.**, Korostylov, H., Rogulska, O., & Bilozorov, O. (2025). Enfoques innovadores para la creación e implementación de un sistema de apoyo en red remota a la práctica pedagógica de estudiantes de Educación Superior. Revista Conrado, 21(103), e4336. (**WoS**)

<http://scielo.sld.cu/pdf/rc/v21n103/1990-8644-rc-21-103-e4336.pdf>

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/JXL-7985-2024>

4. Vdovina, O., Mykolaiko, V., **Kharchenko, I.**, Krasilov, A. & Yeromenko, A. (2025). Development of a pedagogical model of combined management of the quality of educational activities of higher education students. Universidad y Sociedad, 17(4). e5344. (**WoS**) URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/A62-5344.pdf>

10 Публікації у фахових виданнях:

1. **Кириленко Н.**, Савченко К. Експресіоністично-модерна парадигма прози Миколи Хвильового. Філологічні трактати. 17 (1). Суми. 2025. С.196-206. [https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2025.17\(1\)-18](https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2025.17(1)-18)

2. **Герман В.**, Венюкова Є. Роль інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у формування риторичної компетентності здобувачів освіти старшої школи. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. № 6 (140). С. 331-342. (Примітка: У звіті за 2024 стаття не подавалася в звіт) <https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD.pdf>

3. Харченко І. І. (2025). Застосування адаптивних освітніх платформ у процесі навчання фахової мови. Педагогічна Академія: наукові записки, (18). DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.15476679>

4. **Горболіс Л.** Кіномистецький контекст в оптимізації навчання зарубіжної літератури в ЗЗСО: особливості застосування. *Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія. №12*. 2025. (у друці)

5. Харченко І.І. Психологічна підтримка молоді в прифронтових регіонах: вивчення практик ЄС та перспективи адаптації в Україні. *Перспективи та інновації науки*. 2025. № 5(51). С. 1530 – 1541. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5\(51\)-](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5(51)-)

6. Харченко І.І. Ефективні технології для мотивації до навчання здобувачів освіти технічних спеціальностей. *Acta Paedagogica Volyniensis*. 2025. №1. С. 218 – 224. DOI: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.1.31>

Додаток 4

Звіт
про діяльність Регіональної філологічно-краєзнавчої лабораторії
Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
у 2025 році

Мета діяльності лабораторії: методична, наукова, освітньо-консультативна, громадсько-культурна діяльність в Університеті та закладах-партнерах (вітчизняних і зарубіжних); сприяння поширенню та популяризації української мови в усіх галузях суспільного життя Сумської області; літературного краєзнавства, підвищення педагогічної майстерності вчителя української мови і літератури, зарубіжної літератури; узагальнення педагогічного досвіду та його презентація академічній спільноті; сприяння формуванню наукового потенціалу молоді Сумщини, залучення студентів та учнів до вивчення творчості письменників рідного краю, стимулювання науково-педагогічних кадрів і здобувачів Університету до створення нових знань та їх ефективного використання в національних інтересах.

Керівник лабораторії: Кириленко Н.І., кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови і літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

№ з/п	Критерії оцінювання	Результат реалізації
1.	Підготовка заявок для участі у конкурсах на отримання бюджетного фінансування	
2.	Залучення коштів фізичних / юридичних осіб	
3.	Участь у міжнародних грантових конкурсах	
3.1.	подані заявки	1. РИТОРИЧНА КУЛЬТУРА ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ І ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ КРИЗОВИХ ЗМІН: ЄВРОПЕЙСЬКІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ ЦІННОСТІ (Rhetorical culture of students and civil servants in the context of crisis changes: european and national values). ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH. Type of action: ERASMUS-LS. Proposal number: 101237534. Proposal acronym: RCul-EU 2. Академічна культура сучасного менеджера освіти в європейському та вітчизняному вимірах (Academic Culture of Modern Education Manager in European and Domestic Dimensions). Erasmus+ (ERASMUS+) Call: ERASMUS-JMO-2025-HEI-TCH-RSCH Project: 101240323 — ACEM 3. “Uniting the Youth of Slobozhanshchyna: The Formation of National and Cultural Identity through Dance Practices of the Calendar-Ritual Cycle, with a Focus on Gender-Specific Aspects of the Region’s Ethnography”. Канадський Фонд місцевих ініціатив – Україна (2025) (CFLI)

3. 2.	виграні проекти / гранти	
4	Міжнародна співпраця та участь у спільних дослідницьких проєктах	Рудь О. М. Науково-педагогічне стажування «Стратегії розвитку філологічної освіти в країнах ЄС та Україні» 24 лютого – 6 квітня 2025 року (м. Рига, Латвійська Республіка) Наказ № 83 від 11.02.2025, сертифікат № FSI-240214-ISMA від 06.04.2025 Горболіс Л. М. Науково-педагогічне стажування «Стратегії розвитку філологічної освіти в країнах ЄС та Україні» 24 лютого – 6 квітня 2025 року (м. Рига, Латвійська Республіка) Наказ № 83 від 11.02.2025 Громова Н. В. Круглий стіл «Педагогічний поворот у корпусній лексикографії: європейські практики в епоху штучного інтелекту» в межах проєкту “European Studies for Supporting Polish Education and Research in Digital Transformation: Interdisciplinary Approach (ESPERIDTA)”, (Грантова угода 101172710 – ERASMUS-JMO-2024-HEI-TCH-RSCH) Сертифікат WSR 01-2025-41 (30 годин) Кириленко Н. І., Герман В. В., Кумеда О. П. «Передові досягнення вітчизняної та зарубіжної філологічної науки». 2025.29–30 жовтня 2025 року м. Рига, Латвійська Республіка. Підвищення кваліфікації (15 годин – 0,5 кредиту ECTS) https://ouci.dntb.gov.ua/ Сертифікати - у грудні Є. Марченко проходить мовне стажування в Міністерстві закордонних справ України. Термін: 8.10.2025-8.02-2026. Узяла участь у підготовці й проведенні Дня гагаузької культури в Дипломатичній академії України та Ukrainian WOW. М. Прокопенко опановує під час осіннього семестру 2025 року курс «Основи квантитативної лінгвістики: підходи, інструменти, кейси», (Фінський проєкт із цифрової української філології). Таранюк Д. Навчальний курс «Корпусна соціолінгвістика: варіантність у слов'янських мовах» проєкту Єнського університету імені Фрідріха Шиллера (весняно-літній семестр 2025 року). Координатор: Громова Н.В. Сертифікат №5-CS-2025. Є. Марченко виконала програму навчання в Міжнародному курсі від Гарвардського університету iLanguage Live Training та завершила двомісячний онлайн-курс від Гарвардського університету “Rhetoric: The Art of Persuasive Writing and Public Speaking” (Риторика: мистецтво переконливого письма та публічного мовлення) (Відень, 2025). Координатор: Герман В.В. Маценко С. Осіння школа академічної мобільності з міжнародною участю «Сучасні освітні й лінгвістичні практики у дискурсі міждисциплінарних студій» у межах ініціативи об'єднання інституцій-партнерів «Педагогічна синергія» з 17.11.2025 р. – 15.12.2025 р. Координатор - Кириленко Н.І. Кириленко Н. І., Герман В. В., Кумеда О. П. Міжнародна наукова конференція “Передові досягнення вітчизняної та зарубіжної філологічної науки”. 2025.29–30 жовтня 2025 року м. Рига, Латвійська Республіка. https://ouci.dntb.gov.ua/ Сертифікати - у грудні. Громова Н.В. Вища освіта у період воєнного стану: сучасні виклики та проблемні питання: Міжнародна науково-практична конференція. Науково-

		дослідний інститут публічного права, 22 березня 2025 р. Львів – Торунь: Liha-Pres, 2025.
4.1.	проекти Erasmus+	
4.2.	інші наукові грантові програми країн ОЕСР	
5	Проведення міжнародних заходів	1. Кириленко Н.І. Проведення XXXVI сесії Міжнародного наукового товариства імені Шевченка. 2. Членство в редколегіях закордонних монографій: Герман В.В., Громова Н.В., Кириленко Н.І. - члени редколегії закордонної монографії «Філологічні студії в епоху глобалізаційних змін : європейський і національний контексти. Рига : “Izdevnieciba “Baltija Publishing”, 2025. https://cuesc.org.ua/images/informlist/mono_ISMA_SumDPU_fil_ukr.pdf 3. VIII міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених «Академічна культура дослідника в освітньому просторі: європейський та національний досвід». Суми, 15-16 травня 2025 року. 4. Усеукраїнська наукова конференція «Європейські парадигми формування культури толерантності в освіті, медіа, мистецтві» (Спільно з Запорізьким національним університетом в аспекті участі в Еразмус+ Жан Моне № 101127848 «Європейський досвід формування культури толерантності в українській перспективі: освіта, медіа, мистецтво») 25-26 вересня 2025 року. 5. Участь та переможці Міжнародного (Савченко К. (2 місце) та Савченко К. (1 місце), Цибульник К. (2 місце)) обласного етапу мовно-літературного конкурсу імені Т. Шевченка, переможець Міжнародного конкурсу есе «Мій Шевченко» (Цибульник Н. (2 місце) – наук. кер. – доцент Кириленко Н.І.); переможець Міжнародного конкурсу з української мови імені П. Яцика (Прокопенко М.) – наук. кер. Рудь О.М.
6	Проведення комунікаційних заходів (відкритих лекцій, семінарів та науково-популярних заходів тощо)	Регіональний науково-методичний семінар "НУШ в дії: особливості навчання і виховання в умовах війни", 22.04.25), «Роль філологічного краєзнавства у формуванні громадянської компетенції», Кириленко Н.І., 14.10.25), майстер-класів («Компетентнісний підхід до вивчення літературного краєзнавства», Кириленко Н.І., 12.11.25), круглих столів ("Культурні коди еміграційної літератури" до дня краєзнавства, 29.05.25, Кириленко Н.І., «Синтаксична організація безсполучникових конструкцій як репрезентантів фольклорного дискурсу», 12.11.25, Герман В.В.), фахових конкурсів (Всеукраїнський конкурс есе «Мовна свідомість українців», 20.11.25), проектів (проект: «Казковий фронт: проти булінгу», студенти 242 гр., 14.04.25.) хакатонів («Літературне краєзнавство у вимірі освітньої парадигми та сучасних викликів», Н. Кириленко, 14.10.25), воркшопів («Книги – морська глибина», 30.09.25, «Літературне краєзнавство як засіб формування національної ідентичності», 22.05.25 – Н.І. Кириленко; «Цифрові інструменти в професійній діяльності вчителя-словесника», 16.05.25, Громова Н.В.), творчих конкурсів (обласний конкурс «Мистецький калейдоскоп Сумщини. НАТХНЕННІ 100», дискусійних платформ («Педагогічна майстерність учителя та інноваційні стратегії навчання», 21.11.25), заходів до Дня української писемності і мови (міжуніверситетський флешмоб «Українська – мова єднання», Кириленко Н.І., мовний хаб «Українська мова в дії: наука, освіта, суспільство», 27.10.25, Громова Н.В.), дня науки (мітап "Інновації в навчанні української

літератури в середніх класах", 23.05.25, Кириленко Н.І.), Міжнародного дня рідної мови (семінар-дискусія у філологічній онлайн-кав'ярні «Українська мова в інформаційному просторі», 20.03.25, Герман В.В.); «Нас єднає мова», 20.02.25, Кириленко Н.І.); Шевченківських днів (щорічні обласні Шевченківські читання «Творчість Тараса Шевченка в духовно-національному вимірі сьогодення» (Кириленко Н.І), участь у XXXVI сесії Міжнародного наукового товариства імені Шевченка, знаменних дат («Поети для епох», 19.03.25), екскурсії в Літературній студії-музеї імені Анатолія Гризуна.

Народознавчий вебквест (самоврядування).

Панельна дискусія «Навчання поза аудиторією: мобільність і неформальна освіта» (Прокопенко М., Маценко С.).

Літературно-краєзнавчий квіз (Кириленко Н.І.; студенти).

Риторична майстерка (Герман В.В.; студенти).

Орфографічний калейдоскоп (Рудь О.М.; студенти).

Міжмистецька панель (Горболіс Л.М.; студенти).

Історико-етимологічний воркшоп (Кумеда О.П., студенти).

Мовний світ очима штучного інтелекту (Громова Н.В., студенти).

Гостьові лекції: Гостьова лекція “Мовнокомунікативна культура в розмовному блозі: як захоплювати, переконувати та взаємодіяти з аудиторією” Носенко Людмила Олександрівна, учитель української мови та літератури

КУССШ №7,
учитель першої категорії,
сертифікований учитель НУШ.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-nosenko-lyudmili-oleksandrivni-uchitelya-ukrajinskoji-movi-ta-literaturi-kusssh-no7-uchitelya-pershoji-kategoriji-sertifikovanogo-uchitelya-nush>

Гостьова лекція “Основні принципи академічної доброчесності як мовнокомунікативна культура особистості” Кокадей Максим Іванович, учитель української мови та літератури КУССШ №7, учитель вищої категорії, старший учитель.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-integrovana-lektsiya-kokadeya-m-i-uchitelya-ukrajinskoji-movi-ta-literaturi-kusssh-no7-uchitelya-vishchoji-kategoriji-sertifikovanogo-uchitelya-nush>

Гостьова лекція «Сучасний урок української мови: від ідеї до результату». Баєва Алла Василівна, учитель української мови і літератури КЗ Сумський ліцей №33 Сумської міської ради.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-baevoji-ali-vasilivni-suchasnij-urok-ukrajinskoji-movi-vid-ideji-do-rezultatu>

Гостьова лекція «По той бік екрана: як працювати з інформацією професійно». Наталія Пономаренко, докторка філософії, старша викладачка кафедри журналістики та філології Сумського державного університету, медіатренерка.

<https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-onlain-lektsiia-natalii-ponomarenko---po-toi-bik-ekrana-iak-pratsiuvaty-z-informatsiieiu-profesiino>

Гостьова лекція “Творчість Лесі Українки” 25 лютого 2025 р. доктора філологічних наук, професора, завідувача кафедри української літератури Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка Світлани Ленської. <https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-z-ukrajinskoji-literaturi-lesya-ukrajinka-i-modernizm>

Гостьова лекція 6 березня 2025 року «Традиції і новаторство в українській літературі» доктора філологічних наук, старшого наукового співробітника Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка НАН України Ірини Приліпко.

		https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-z-ukrajinskoji-literaturi-traditsiji-i-novatorstvo-v-ukrajinskij-literaturi Гостьова лекція «Концепт СВОБОДА у воєнній поезії США та України» доктора філософії, старшого викладача кафедри германської філології Факультету романо-германської філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка Михайла Пилинського 19 вересня 2025 р. https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-pro-svobodu-v-amerikanskij-ta-ukrajinskij-poezi Гостьова лекція «Архетипи родинно-побутової творчості Сумщини» Сергієнко Н.В., учителя української мови та літератури Сумського ЗЗСО 15., 13 жовтня 2025 https://fisf.sspu.edu.ua/news/khakaton-literaturne-kraeznavstvo-u-vimiri-osvitnoji-paradigmi-ta-suchasnikh-viklikiv. Гостьова лекція «Музей письменників Сумщини як осередок краєзнавчої роботи в ЗЗСО» Гончаренко С.О., директора школи та вчителя української мови і літератури, у музеї письменників. https://fisf.sspu.edu.ua/news/khakaton-literaturne-kraeznavstvo-u-vimiri-osvitnoji-paradigmi-ta-suchasnikh-viklikiv Гостьова лекція “Література Сумщини в умовах воєнного стану: тематика, видання, проекти” з літературного краєзнавства кандидата філологічних наук, доцента СумДУ, керівника краєзнавчого відділу ОЦПО та РТМ, голови Сумської організації спілки письменників України П'ятаченка Сергія Васильовича, 4 березня 2025 р. https://fisf.sspu.edu.ua/news/literatura-sumshchiny-v-umovakh-voennogo-stanu-tematika-vidannya-proekti Гостьова лекція Лихошапки Оксани Петрівни на тему «Інтерактивні методи навчання на уроках української мови та літератури – один із напрямів активізації пізнавальної діяльності учнів». https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-na-temu-interaktivni-metodi-navchannya-na-urokakh-ukrajinskoji-movi-ta-literaturi-odin-iz-napryamiv-aktivizatsiji-piznavalnoji-diyalnosti-uchniv 27 травня 2025 року відбулася гостьова лекція професора Романа Міняйла (доктора філологічних наук, професора кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради) на тему «Демінутиви жителів Слобідської України в концептуалізації етнорегіональної картини світу». Гостьова лекція «Територіальні діалектизми в сучасній українській мові» кандидата філологічних наук, доцента, доцента кафедри педагогіки, спеціальної освіти та менеджменту Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти Литвиненко Яни Олександрівни, 26 березня 2025 року https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-dotsenta-litvinenko-ya-o-na-temu-teritorialni-dialektizmi-v-suchasnij-ukrajinskij-movi-v-konteksti-navchalnogo-kursu-suchasna-ukrajinska-literaturna-mova Гостьова лекція «Типологія лінгвістичних словників» вчителя української мови і літератури, зарубіжної літератури Сумського закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів №26 Гуніної Альони Сергіївни, 15 квітня 2025 року. https://fisf.sspu.edu.ua/news/gostova-lektsiya-tipologiya-lingvistichnikh-slovniv-vchitelya-ukrajinskoji-movi-i-literaturi-zarubizhnoji-literaturi-guninoji-aloni-sergijivni
7	Впровадження результатів	

	досліджень практику	у	
8	Публікації популярних наукових виданнях медіа	у та	1. Рудика Б. В. Вивчення діалектизмів на уроках української мови (на матеріалі першодруків П. Куліша). / Матеріали V Міжнародної славистичної конференції, присвяченої пам'яті святих Кирила і Мефодія: «Славистика в сучасному світі: методологічні й ціннісні орієнтири» / За заг. ред. О.О.Маленко. Харків – Шумен: ХНПУ; ХІФТ, 2025. С. 346–352. https://dspace.kmf.uz.ua/jspui/bitstream/123456789/5326/1/Kravets%20L Artificial Intelligence in Linguistics.pdf 2. Крупеня Я. Використання інноваційних технологій під час вивчення “Слова о полку Ігоревім в ЗЗСО”. «Педагогічна майстерність учителя та інноваційні стратегії навчання»: матеріали I Всеукраїнська науково-практична конференції з обміну досвідом (20-21 листопада 2025 р.). 3. П'ятаченко С.В. Назви картин та віршовані підписи до картин Марії Примаченко в контексті традиційної культури України. Всеукраїнська науково-практична онлайн-конференція «Культура і мистецтво: від традиційності до модерності» (1 квітня 2025 р.). Київ, 2025. С. 22-24. 4. П'ятаченко С.В. Переклад Миколи Зерова поеми Юліуша Словацького «Мазепа» у контексті європейської літературної «мазепіани». Музейний форум «Микола Зеров – український інтелектуал та лідер неокласиків» до 135-річчя від дня народження Миколи Зерова (14 травня 2025 року). Кролевець, 2025. С.15-20. 5. Цибульник Н. Воєнна література як важливий засіб формування особистості учнів. «Педагогічна майстерність учителя та інноваційні стратегії навчання»: матеріали I Всеукраїнська науково-практична конференції з обміну досвідом (20-21 листопада 2025 р.). 6. П'ятаченко С.В., Руденко В.С. Фейки і маніпулювання інформацією в соціальних мережах в умовах війни. Збірник наукових праць IV Науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих науковців «Сучасний масовокомунікаційний простір: історія, реалії, перспективи». Суми : Сумський державний університет, 2025. 216 с.. 2025. С. 39-44.
9	Публікації провідних наукових виданнях (Scopus / WoS)	у	1. Moyseyenko, I., Odobetska, I., Kovalenko, A., Mozalov, V., Rud, O. Analysing Fake News through Linguistics: Detecting Manipulation Tactics. <i>Metaverse Basic and Applied Research</i>. 2025; 4:162. Editorial: AG Editor (Argentina) (Scopus) https://mr.ageditor.ar/index.php/mr/article/view/162/318 ISSN: 2953-4577 DOI: https://doi.org/10.56294/mr2025162 2. Hrona, N., Semenog, O., Kharchenko, I., Ostroha, M., Momot, R., & Semenikhina, O. (2025). ChatGPT in Native Language Teaching: Local Ukrainian Experience. 2025 MIPRO 48th ICT and Electronics Convention, 747–752. DOI: https://doi.org/10.1109/MIPRO65660.2025.11131900 Scopus 3. Tkachuk, S., Hromova, N., Korostylov, H., Rogulska, O., & Bilozorov, O. (2025). Enfoques innovadores para la creación e implementación de un sistema de apoyo en red remota a la práctica pedagógica de estudiantes de Educación Superior. <i>Revista Conrado</i>, 21(103), e4336. (WoS) http://scielo.sld.cu/pdf/rc/v21n103/1990-8644-rc-21-103-e4336.pdf https://www.webofscience.com/wos/author/record/JXL-7985-2024 4. Vdovina, O., Mykolaiko, V., Kharchenko, I., Krasilov, A. & Yeromenko, A. (2025). Development of a pedagogical model of combined management of the quality of educational activities of higher education students. <i>Universidad y Sociedad</i>, 17(4). e5344. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/A62-5344.pdf Web of Science

10	Публікації фахових виданнях у	1. Кириленко Н., Савченко К. Експресіоністично-модерна парадигма прози Миколи Хвильового. Філологічні трактати. 17 (1). Суми. 2025. С.196-206. https://www.doi.org/10.21272/Ftrk.2025.17(1)-18 2. Герман В., Венюкова Є. Роль інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у формування риторичної компетентності здобувачів освіти старшої школи. <i>Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології</i>. Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2024. № 6 (140). С. 331-342. (Примітка: У звіті за 2024 стаття не подавалася в звіті) https://pedscience.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/02/%D0%B3%D0%B5%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD.pdf 3. Харченко І. І. (2025). Застосування адаптивних освітніх платформ у процесі навчання фахової мови. Педагогічна Академія: наукові записки, (18). https://doi.org/10.5281/zenodo.15476679 4. Горболіс Л. Кіномистецький контекст в оптимізації навчання зарубіжної літератури в ЗЗСО: особливості застосування. <i>Слобожанський науковий вісник. Серія: Філологія. №12</i>. 2025. (у друці, довідка на етапі замовлення) 5. Харченко І.І. Психологічна підтримка молоді в прифронтових регіонах: вивчення практик ЄС та перспективи адаптації в Україні. <i>Перспективи та інновації науки</i>. 2025. № 5(51). С. 1530 – 1541. https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5(51)- 6. Харченко І.І. Ефективні технології для мотивації до навчання здобувачів освіти технічних спеціальностей. <i>Acta Paedagogica Volyniensis</i>. 2025. №1. С. 218 – 224. https://doi.org/10.32782/apv/2025.1.31
11	Монографії	
12	Джерело(а) фінансування (власні кошти університету, грантові кошти, кошти фізичних/юридичних осіб)	Кошти фізичних осіб

«__» _____ р.

Кириленко Н.І.

